

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

Letnik XVIII.

V Ljubljani, junija 1901.

6. zvezek.

Praznik presvete Trojice.

O veliki ljubezni, ki nam jo izkazujejo tri božje osebe.

Pojdite in učite vse narode in krščujte
jih v imenu Očeta, Sina in sv. Duha.

Mat. 28, 19.

Prava, sveta ljubezen ima to lastnost, da dobrot in bogastva ne more sami sebi pridržati, ampak želi, naj bi od njih tudi drugi kaj okusili, in skrbi, da drugi tudi v resnici prejmejo ter uživajo od njenega bogastva; sveta ljubezen hoče vsem deliti od svojega. In taka prava, sveta ljubezen, pravi papež sv. Leon, je v Bogu. Bog ne ljubi le samega sebe z najsvetejšo in najpopolnejšo ljubeznijo že od vekomaj, ampak on hoče tudi svojim stvarjem deliti od svojega bogastva in — nam tudi v resnici deli.

Sv. vera nas poučuje o tem, kako nas Bog ljubi, kako nam izkazuje svojo ljubezen, katere in kolike dobrote prejemamo mi od njega.

Danes praznujemo spomin presvete Trojice in na ta praznik se gotovo spodobi, da si izberemo v premišljevanje ljubezen božjo, ljubezen vseh treh božjih oseb do nas, da bomo potem po dobrem spoznanju božje ljubezni do nas tudi mi hoteli z nasprotno ljubeznijo ljubiti troedinega Boga. To hočemo storiti in govoril vam bom o ljubezni treh božjih oseb do nas, namreč o ljubezni: 1. Boga Očeta, ki nas je ustvaril; 2. Boga Sina, ki nas je odrešil; 3. Boga sv. Duha, ki nas je posvetil.

Pričnem v imenu presvete Trojice in govorim v njeno čast in slavo!

I. Bog Oče je pokazal svojo presveto in preveliko ljubezen do nas na trojni način:

a) s tem, da nas je ustvaril, t. j. da nas je po svoji vsemogočnosti poklical iz prahu zemlje v življenje.

Kak namen je pa imel Bog pri našem ustvarjenju? Mar sebičnega? Mar je ustvaril nas zavoljo sebe, t. j. zato, ker nas potrebuje? Nikakor ne! Bog uživa sam v sebi najvišjo in najpopolnejšo ljubezen, srečo in zadovoljnost, in k svoji pravi ter neskaljeni sreči ne potrebuje nobene stvari, tudi človeka ne; kajti nobena stvar ne more Boga v njegovi popolnosti motiti in tudi ne spopolnjevati, tudi človek ne. *Ako grešiš, kaj mu škoduješ? In ako se tvoje pregrehe množe, kaj storiš zoper njega? Dalje, ako pravično delaš, kaj mu daruješ, ali kaj prejme iz tvoje roke?* (Job. 35, 6.) *Bogu se ne streže s človeškimi rokami, kakor da bi česa potreboval, ker sam daje vsem življenje, dih in vse.* (Ap. dj. 17, 25.)

Zakaj tedaj, ako ne zavoljo sebe, je pa vendar le Bog Oče ustvaril človeka? On sam nam pravi, da zavoljo človeka, t. j. zato, da bi njemu ustvarjenemu pokazal svojo lepoto in svoje bogastvo ter mu od vsega tega svojega dal tudi uživati. Deliti hoče Bog Stvarnik svoje bogastvo s svojo stvarjo, s človekom.

Je-li mogel lepše pokazati Bog Oče svojo ljubezen do nas, kakor jo je pokazal ravno s tem, da nas je ustvaril?

b) In pravim: Da, pokazal jo je in sicer pokazal s svojo pravo, resnično, večno ljubeznijo, ki jo je imel od vekomaj do nas. *Z večno ljubeznijo te ljubim, zato te iz usmiljenja k sebi vlečem* (Jer. 31, 3.), pravi Bog sam po preroku. S tem hoče reči: »O, človek! prej ko si bil ti, in prej, ko je postala zemlja, prej, ko te je sploh kdo ljubil ali ljubiti mogel, sem že jaz tebe ljubil. Odkar sebe ljubim, ljubim tudi tebe!« In koliko časa je to? *Ti si od vekomaj do vekomaj, o Bog!* (Ps. 89, 2.) Bog je tedaj od vekomaj do vekomaj, in toliko časa že ljubi nas Bog, naš Oče. In da je On zamogel po tudi nam umevnem načinu pokazati to svojo resnično ljubezen, nas je ustvaril.

Glej, preljubi! Z ljubeznijo so te oče in mati pri rojstvu sprejeli ter so te jeli ljubiti, ali — Bog tebe ni nikdar pričel ljubiti; *z večno ljubeznijo te ljubim*, pravi On sam.

Kdo je, ki bi enako z Bogom Očetom nam tako mogel govoriti? Vsakdo, ki nas ljubi, nas enkrat začenja ljubiti, Bog Oče pa nas ljubi od vekomaj! Ta sveta resnica je tako zelo pregrela mladostno srce device sv. Neže, da svojemu posvetnemu snubaču

odgovori: »Ne, ne! Prepozno si prišel! Drug ljubi je mene tebi prevzel!«

c) In slednjič nam skazuje Bog Oče svojo ljubezen s tem, da nam je vse dal. *Bog je ljubezen* (Jan. 4, 8.), in kakor sem rekel v začetku, je lastnost ljubezni ta, da hoče od svojega svojim deliti.

In kaj pač nam je podelila Očetova ljubezen?

Prvim starišem je Bog rekel: *Podvržila si zemljo in gospodujta čez ribe v morju in ptice pod nebom in čez vse živali, ki se gibljejo po zemlji.* (I. Moz. 1, 28.) Zemlja in kar je na njej, je torej človekovo! Oh, kolika dobrot!

Dal nam pa ni Bog Oče le zemlje v last, ampak On nam je dal tudi svojega Sina Jezusa v naše odrešenje in zveličanje. *Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi, temveč ima večno življenje.* (Jan. 3, 16.)

Vidiš tedaj, kristijan, kolika je ljubezen Očetova do človeka, do tebe. Kaj mu hočeš pa dati za vso to tako ljubezen?

Slušaj, kaj pravi sveti Avguštin: »Nebo in zemlja mi kličeta s svojo lepoto in s svojim bogastvom, naj Tebe ljubim, o moj Bog!« In kadar je sv. Magdalena Pačiška ogledovala cvetlice, je vsa vesela klicala: »Tako si res, o Bog, že od vekomaj na-me mislil, in iz ljubezni do mene to cvetlico ustvaril, da v njeni lepoti ugledam tvojo ljubezen in Te ljubim!« Ime kristijan ti pa vedno tudi kliče o preveliki dolžni hvaležnosti do Boga Očeta, ki te je ustvaril v katoliški deželi, da si otrok katoliških starišev.

Kamorkoli se tedaj ozreš, povsod se ti naproti sveti prevelika ljubezen Stvarnikova in ta nam vsem tudi kliče v eno mer: *Gospoda svojega Boga ljubi in njemu samemu služi.* (Mat. 4, 10.)

II. Druga oseba v presveti Trojici je Bog Sin, Jezus Kristus; in njemu pripisujemo po sv. pismu *odrešenje*.

Trojen pomen hrani v sebi ta skrivnostna beseda. *Odrešenje* nam kliče:

a) da smo po Jezusu Kristusu *odrešeni*, t. j. da smo po njem oproščeni pravice in oblasti, katero je imel peklenski duh do nas — do človeškega rodu, in katero pravico je on čez nas dobil po Adamovem grehu; *zakaj od kogar je kdo premagan, tistega je tudi suženj.* (II. Pet. 2, 19.) Po grehu Adamovem smo torej zapadli večnemu pogubljenju; *zakaj po enem človeku je prišel greh na svet, in po grehu smrt, in tako je smrt nad vse prišla, ker so vsi v enem grešili.* (Rimlj. 5, 12.)

In glejte! S smrtjo Jezusovo smo iz teh sovražnikov božjih postali njegovi prijatelji. *Ko smo bili sovražniki božji, smo postali spravljani z Bogom po smrti njegovega Sina.* (Rimlj. 5, 10.) Jezus je s svojim trpljenjem raztrgal vez, ki nas je ločila od nebeškega Očeta; Jezus namreč je umrl, da bi s svojo smrtjo potrl njega, ki je imel oblast čez smrt, t. j. hudiča, da bi rešil te, kateri so s smrtnim grehom vse svoje dni bili poverženi sužnosti (Hebr. 2, 14, 15.); zatoorej nič ni obsojenja vrednega nad tistimi, kateri so v Kristusu Jezusu. (Rimlj. 8, 1.)

b) S smrtjo Jezusovo smo opravičeni. — Po svetem opravičenju dosegamo odpuščanje grehov, in sicer popolno odpuščanje, izbrisanje, uničenje.

V tej verski resnici se ločimo mi katoličani od krivovercev, n. pr. od luteranov. Ti trdijo, da nam Jezusovo zasluženje naše dejanske grehe le zakriva; da torej grehi človeku tudi po spovedi ostanejo na njegovi duši, toda tako, da jih Bog človeku ne prišteva v dolg in jih ne kaznuje.

Temu krivemu nauku nasproti pa uči sv. katoliška cerkev, da Bog po zasluženju Jezusovem grešniku pri sv. spovedi vse grehe izbriše, odpusti, tako da greh, enkrat odpuščen, nič več ne kraljuje v kristijanovem srcu. *Zbrisal sem tvoje krivice, kakor oblak, in tvoje pregrehe, kakor meglo* (Iz. 44, 22.); *jaz sem, jaz sam sem, ki zbrisujem tvoje krivice zavoľo sebe, in tvojih pregreh se ne bom spominjal* (Iz. 43, 25); *in jaz bom očistil vse njih krivice, s katerimi so grešili zoper mene; in odpustil jim bom vse njih pregrehe, s katerimi so zoper mene grešili in me zaničevali* (Jer. 33, 8.). In zato pravi apostol: *In taki (grešniki) so nekateri bili; ali oprani ste, posvečeni ste, opravičeni ste v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa.* (I. Kor. 6, 11.)

Ko pa govorim o tem svetem opravičenju, moram še eno besedo dostaviti, da se stvar boljše ume.

Ne smemo namreč meniti, da ko smo po Jezusu opravičeni, smo po tem opravičenju tudi taki postali, da bi potem nobenega greha več ne mogli storiti. O, ne tako! Ampak tudi zdaj, ko smo postali opravičeni, moremo grešiti, ter vnovič in vnovič grešiti, ker je v nas tudi po opravičenju ostalo hudo poželjenje. To hudo poželjenje samo na sebi ni greh, pač pa v greh napeljuje. (Conc. Trid. sess. 5. c. 5.); ali ravno Jezusovo odrešenje nam podaja po svojem svetem zasluženju dovoljno moč, da moremo to hudo poželjenje krotiti in ukrotiti tako, da nam ne bo škodovalo.

c) Po Jezusovem trpljenju in njegovi smrti smo posvečeni.

Po Jezusovem trpljenju smo postali sveti, t. j. Bogu Stvarniku dopadljivi, ljubljeni otroci; po njem smo *posinovljenje* prejeli (Gal. 4, 5.) med tem, ko smo poprej bili *otroci jeze* (Efež. 2, 3.) Vsled Jezusovega zasluženja in z njegovo pomočjo moremo tako sveto živeti, da si bomo srečo in čast posinovljenja tudi ohranili v vsem zemskem življenju in ohranili si jo tudi v večnosti.

Ah! v koliki žalosti, sramoti je bil in bi bil vse dni na zemlji in vse veke vekov onkraj groba človek brez Jezusovega trpljenja in zasluženja. Živel bi pač, ali Stvarnik bi ga ne ljubil; in nebesa, zanj pripravljena, ostala bi prazna, med tem bi pa mi vsi morali vekomaj prebivati ondi, kjer Bog Stvarnik ne prebiva s svojim veličastvom.

In glejte! Vso to britkost in sramoto nam je pa Jezus odvzel, in odprl nam je nebesa in zaslužil nam milosti, po katerih bomo mogli vstopiti v nebesa in bomo ondi postali v resnici sveti, svetniki, Bogu troedinemu v pravem pomenu posvečeni, ljubi ljubljenci njegovi. *Nič obsojenja vrednega ni nad tistimi, ki so v Kristusu Jezusu.* (Rimlj. 8, 1.)

Ali nismo po Jezusu Kristusu tedaj v resnici prejeli veliko, vse? O, pač! *Od njegove polnosti smo mi vsi prejeli* (Jan. 1, 16.)

III. Tretja oseba v presv. Trojici je Bog sv. Duh; in njemu pripisujemo svoje posvečenje. Ta beseda nam naznanja delovanje sv. Duha v nas; in sv. Duh nas posvečuje s tem, da nam deli po svoji ljubeznivosti od zasluženja Jezusovega trpljenja. Jezus Kristus nam je zaslužil in odprl s svojim trpljenjem nebesa in vse potrebne pomočke za nebesa; sv. Duh pa nam jih deli.

In tudi delovanje sv. Duha do nas se odlikuje po trojnem potu.

a) On nas s svojo milostjo posvečuje, to je on nas iz otrok jeze božje spreminja v *otroke posinovljenja*; to dela pri zakramentu sv. krsta in po okoliščinah pri zakramentu sv. pokore. Kakor hitro namreč sv. zakramentalna voda oblije grešnega, z izvirnim grehom obdanega človeka, v onem trenutku ga prenove sv. Duh v Bogu Stvarniku dopadljivega otroka; in kakor hitro spovednik pri zakramentu svete pokore izgovori: »Jaz te odvežem od tvojih grehov«, takoj Bog sv. Duh očisti dušo greha in nasledkov greha ter jo stori Bogu zopet dopadljivo.

Spomni se zgubljenega sina. Koliko britkost in bedo je on užival na tujem! Ah, kako oveseljen in osrečen pa je postal, ko

ga je njegov oče zopet sprejel za svojega! In glej! Enako veselje, enaka sreča nam dohaja po sv. Duhu po sv. krstu, po sv. pokori. Kolika milost, dobrotā!

b) Toda s tem, da nas je sv. Duh naredil *otroke božje*, nas pa ni ob enem zagotovil pri svetem krstu, da bomo zdaj mi le brezskrbni, katerim se ni več bati, da bi utegnili napraviti to preveliko milost in srečo. Ah! koliko nevarnosti! Koliko sovražnikov nas v našem življenju na zemlji zalezuje, da bi nas pripravili ob našo večno srečo! In kdo bi nam jih naznanjal? Kdo nam jih odganjal in storil nam neškodljive?

In glejte! Zopet je Bog sv. Duh, ki to dvojno, velevažno in preimenitno delo pri nas opravlja.

On s svojimi milostmi vedno razsvitljuje naš um, da nam je mogoče spoznavati dobro od hudega, pšenico od ljulike. O, kolike sirote bi bili mi brez te milosti Boga sv. Duha! Kakor po noči bi blodili v nevarnosti in negotovosti, katera pot je edino prava k zveličanju; bili bi kakor *trst, katerega veter maje* (Mat. 11, 7) Ali zdaj poznamo pravo pot, in Bog sveti Duh nam jo s svojimi navdihnjenji vedno razsvitljuje.

c) In slednjič nam Bog sv. Duh tudi ogreva našo voljo; on nam nagiba in meči srce, da dobro, h kateremu nam prigovarja, tudi storimo, in sicer storimo, ako tudi se nam ono delo vidi težavno; on skrbi, da se skrbno varujemo vsega pregrešnega, in naj bi se nam ono dozdevalo tudi prijetno.

Tako n. pr.: Ako ste ginjeni in omečeni, ko slišite kako pridigo ali berete kako prigodbo, in se v takih prilikah vnema vaše srce za to ali ono pobožnost in čednost; ali: ako vas hudo pretrese kaka hitra nesreča ali nagla smrt; ali: ako obljubujete v svojem srcu, da hočete zapustiti ta in ta greh, vedite, da vse take in enake misli, sklepi, obljube so le delo sv. Duha, ki hoče v naših srcih dokončati, kar je pričel, naše zveličanje.

In še več. On se ne trudi le sam za naše zveličanje, ampak kar sam ne doseže pri našem zemeljskem, trdovratnem, svojeglavnem srcu, to skuša doseči s pomočjo prve in druge osebe v presv. Trojici, pri katerih on za nas prosi. *Sv. Duh podpira našo slabost; ne vemo namreč, kaj bi prosili, kakor se spodobi; sam Duh prosi za nas z neizrekljivimi zdihljeji.* (Rimlj. 8, 26.)

Predragi v Gospodu! Tako je delovanje Boga sv. Duha! More li on lepše pokazati nam svojo ljubezen? Moremo li kje drugje

doseči večje dobrote, ko jih prejemamo po njem vse naše zemsko življenje?

Zatorej hočem zdaj, ko sem vam opisal dobrote in milosti, katere prejemamo po vseh treh osebah presvete Trojice, k sklepu reči: Nikdar ne pozabimo prevelikih in premnogih dobrot, ki nam jih deli presveta Trojica, Oče, Sin, sv. Duh. Vsaki dan mnogokrat izgovarjamo besede: Čast bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu. In vselej se potrudimo spominjati se teh različnih dobrot, in iz globočine srca kličimo: Čast, čast bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu.

Z besedo v zvezi skrbimo pa dalje, da bomo tudi v dejanju skazovali čast in hvalo troedinemu Bogu; in to bomo storili, ako bo naše življenje podobno življenju Jezusovemu, ki nam je zaklical: *Učite se od mene!* in: *Bodite sveti, kakor sem jaz vaš Gospod, vaš Bog svet* (III. Moz. 11, 44.) Tako pridemo slednjič tudi v nebeško veselje, kjer bomo vekomaj klicali: »Čast bodi Bogu Očetu, Sinu in sv. Duhu!« Amen.

J. Kobilica.

Praznik sv. Rešnjega Telesa.

Kako in zakaj se obhaja današnji praznik?

Pripravite pot Gospodovo, ravne storite njegove steze. Luk. 3, 4.

Potem, ko nam je sv. cerkev o Gospodovih praznikih postavila pred oči dobrote vsake božje osebe posebej, nas spominja na praznik presvete Trojice še enkrat na vse te dobrote skupaj ter želi, da bi se vsem trem božjim osebam skupaj zahvalili za vse prejete dobrote, posebno za milost sv. krsta. Komaj smo končali ta praznik, že obhajamo drug velik in vesel praznik, namreč slovesni praznik sv. Rešnjega Telesa. Ta praznik bi se imel obhajati veliki četrtek, ko je Jezus postavil pri zadnji večerji presv. zakrament. Ali ker je ta dan ravno pred spominom Jezusove smrti, zato ne dopušča čistega veselja, in sveta cerkev je prestavila veseli spomin neskončne ljubezni Gospodove na deseti dan po Binkoštih, v četrtek po prazniku presv. Trojice, ko je v veseli pomladi vsa zemlja na novo poživljena, in se takorekoč z nami veseli ter s prijetnim zelenjem in dišečim cvetjem pozdravlja Gospoda nebes in zemlje, kateri kakor živi Bog in človek gre v slovesnem sprevodu

kot mogočen kralj v sredi svojih otrok iz cerkve venkaj pod širno nebo in deli blagoslov in milost na vse strani sveta.

Ko je naš Zveličar Jezus Kristus prišel na zemljo v judovski deželi in je hotel že očitno stopiti med svoje ljudstvo v človeški podobi, tedaj je njegov predhodnik, sv. Janez, glasno klical množicam: *Pripravite pot Gospodovo, ravne storite njegove steze . . . in vse človeštvo bo videlo zveličanje božje.* Tudi zdaj, ko pride veličastni praznik sv. Rešnjega Telesa, ko hoče naš Zveličar v vidni podobi kruha očitno stopiti med svoje ljudstvo, nam prav primerno veljajo besede sv. Janeza: *Pripravite pot* Da se torej na ta veseli praznik vredno pripravimo in ga obhajamo s pravim duhovnim veseljem, s pobožnostjo in največjim spoštovanjem do Jezusa, nebeškega kralja, zato vam bom danes govoril o prazniku svetega Rešnjega Telesa in sicer: 1. Kako se obhaja, 2. zakaj se obhaja?

I. Kako se obhaja praznik sv. Rešnjega Telesa?

Pred zadnjo veliko nočjo je šel Jezus slovesno v Jeruzalem, kot kralj izraelski, sedeč na oslici, kakor je bilo prerokovano: *Povejte hčeri Sijonski, glej, tvoj kralj pride k tebi krotak in sedeč na oslici in na žebetu podjarmene oslice.* Ko so ljudje zvedeli, da pride Jezus v Jeruzalem, so vzeli palmove veje in mu šli naproti; mnogi so celó svoja oblačila razgrinjali na potu, drugi so veje sekali z dreves in stlali na pot. Množice, ki so spredej in zadej šle, so vpile, rekoč: »Hozana Sinu Davidovemu! Hvaljen bodi, ki pride v imenu Gospodovem.« In ko je šel v Jeruzalem, je bilo celo mesto po koncu, rekoč: »Kdo je ta?« — Enako mio bhajamo veseli in zmagoslavni sprevid Jezusa Kristusa, našega kralja, ki pride očitno med svoje ljudstvo. Vse je po koncu in hoče pokazati Jezusu, nebeškemu kralju, svoje spoštovanje, udanost in ljubezen.

1. Po slovesni maši, pri kateri se posveti hostija, ki se dene v monštranco, se presveto Rešnje Telo nese iz cerkve med veselim petjem in slovesnim zvonjenjem, in verno ljudstvo ga spremlja kakor je nekdanje judovsko ljudstvo spremljalo svojega Zveličarja in kralja v Jeruzalem. Poje se zlasti lepa pesem: »Hvali Sijon Rešenika, hval' pastirja in vodnika, poj mu himne, pesmice.« To veselo petje nas spominja na nebeško hvalno petje, ki se tam gori v nebesih vedno razlega na čast božjemu Jagnjetu, ki ga je nekoliko okušal sveti prerok nove zaveze, ki piše v skrivnem

razodenju: »In sem videl, in glej, Jagnje je stalo na gori Sijonski in ž njim 144.000, ki so imeli njegovo ime in ime njegovega Očeta na čelih; in sem slišal glas z neba kakor glas veliko vodá, in glas, katerega sem slišal, je bil kakor glas citrarjev, kateri na svoje citre igrajo, in so peli nekako novo pesem, in nihče ni mogel peti pesmi razen onih 144.000, ki so odkupljeni z zemlje, deviški namreč so, in hodijo za Jagnjetom, kamorkoli gre.« — Zvonovi pa veselo oznanujejo čez hrib in plan slavo božjo, kakor bi hoteli povabiti vse stvari božje, naj se združijo v hvalno petje nebeškemu kralju, ki je čudežen v svoji mogočnosti in še bolj čudežen v svojem poniževanju, da v podobi kruha hodi med svojim ljudstvom: »Hvalite Gospoda z nebes, hvalite ga na višavah, hvalite ga vsi njegovi angeli, hvalite ga vse njegove vojskine trume, — vse, kar sôpe, hvali Gospoda!«

2. V procesiji se nosijo zastave, za katerimi se verniki lepo vrstijo, kakor mogočna vojska. a) Zastava oznanuje vojsko, zakaj v vojsko gredó vojščaki za zastavo, vanjo se ozirajo, iz nje dobivajo pogum in srčnost. Mi kristijani na zemlji smo vojščaki Kristusovi, vse naše življenje je vedno vojskovanje, ker se bojujemo za nebeško kraljestvo. Nebeško krono si moramo priboriti nasproti močnim sovražnikom, ki nas povsod zalezujejo. Jezus pa je naš nebeški vojvoda, on se je prvi vojskoval zoper sovražnike naše, on nas podpira, da ne pademo, nas ozdravlja, ako smo ranjeni, on nam daje pogum in srčnost in nam kliče: *Nebeško kraljestvo silo trpi, in le silni ga bodo posedli. Nisem prišel miru prineset na zemljo, ampak meč. Toda ne bojte se, jaz sem svet premagal.* Ako za njim hodimo pod njegovo zastavo, bomo tudi mi kakor on gotovo zmagali. Zakaj b) zastava je znamenje zmage. Zmagal je Jezus trojnega sovražnika, satana, svet in smrt in je šel častito v nebesa v veličastni procesiji, obdan od svojih angelov, in za njim dolga vrsta pravičnih stare zaveze. Zmagali bomo tudi mi z Jezusom, in kdaj na sodnji dan šli za Jezusom v veličastnem zmagoslavju v nebeško kraljestvo. To bo zadnja procesija z zemlje v nebesa vseh izvoljenih z Jezusom, kraljem nebeškim.

3. Kjer gre procesija, so pota in ceste osnažene in pometene, s cveticami potresene, ob hišah in cestah stojé zelena drevesca in maji, po ozaljšanih oknih goré sveče. To naj nas spominja na klicanje Janeza Krstnika: *Pripravite pot Gospodovo, kar je krivega, bodi ravno in kar je ostrega, gladka pot, in vse človeštvo bo videlo zveličanje božje.* To nas opominja, da naj

tudi mi v svojem srcu pripravimo Jezusu spodobno prebivališče. Zakaj kaj bi nam pomagalo, ko bi Jezus še tolikokrat hodil med nami v vidni podobi kruha, ako tudi zmiraj med nami prebiva v tabernaklu v svetem Rešnjem Telesu, če pa nimamo deleža ž njim, če nismo mi udje Kristusovi in njegov tempel. Zato moramo očistiti srce greha, ki je najhujši sovražnik Jezusov, ki ga je križal. Ozaljšati moramo svoje srce z vedno zelenim krasom čednosti, ki so Jezusu najbolj ljube, katere nam je posebno priporočal, namreč ponižnost, krotkost, usmiljenost in čistost. Prižgati moramo v svojem srcu in vedno gorečo ohraniti luč žive vere v Jezusa, ki je pričujoč v podobi kruha, in ogenj goreče ljubezni do njega, ki nas tolikanj ljubi, da mi ne moremo nikoli umeti in obseči velikosti in globočine ljubezni njegove.

4. Na štirih krajih so postavljeni altarji, pri katerih procesija obstoji. Mašnik sveto Rešnje Telo v monštranci na-nje postavi in poje najprej pri prvi postaji začetek sv. evangelija sv. Matevža, pri drugi sv. Marka, pri tretji sv. Lukeža, in četrti sv. Janeza. To se pa zato zgodi, da s tem pokažemo, da ta Jezus Kristus, ki v procesiji med nami hodi, je ravno tisti, o katerem govoré sveti evangeliji, da tedaj verujemo vse, kar sveti evangelisti o njem pripovedujejo, da je Sin božji, naš Odrašenik in Zveličar. Potem mašnik še poje nekatere prošnje iz litanij in prosi v imenu vsega ljudstva: »Treska in hudega vremena . . . kuge, lakote, vojske in vsega hudega . . . nagle in neprevidene smrti, reši nas, o Gospod! Da sovražnike svete cerkve ponižáš . . . da sad zemlje daš in ohraniš . . . da pastirja apostolskega in vse cerkvene stanove v svoji sveti veri ohraniš . . . da našega cesarja in vso avstrijsko rodbino varuješ in osrečuješ . . . da krščanskim kraljem in oblastnikom mir in pravo enovoljnost daruješ . . . da to deželo in njene predstojnike s svojimi milostmi obdaruješ, prosimo te, usliši nas!« Potem poje še nekatere molitve, v katerih prosi raznih milosti in zlasti, da bi nas Bog rešil časnih nesreč in šib. Slednjič pa podeli blagoslov, ali pravzaprav Jezus Kristus sam deli svoj mogočni blagoslov na vse štiri strani sveta: »Z nebeškim blagoslovom bodi blagoslovljen, obvarovan in ohranjen ta kraj v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Amen.« Po četrtem evangeliju se vrne procesija v cerkev, kjer mašnik zapoje: »Tantum ergo in Genitorie« in še enkrat podeli vernikom blagoslov s presvetim zakramentom.

II. Zakaj se obhaja procesija s svetim Rešnjim Telesom?

1. Da očitno in slovesno spoznavamo svojo vero, da je Jezus resnično pričujoč v presvetem zakramentu, nasproti nevernikom, krivovercem in brezvernim kristijanom. Komu pač velja vsa slovesnost tega praznika? Komu na čast pojó zvonovi in se strel razlega po hribih in dolinah? Komu na čast se prepevajo svete pesmi in se zažiga dišeče kadilo? Komu na čast je lepoticje in so prižgane sveče po hišah? Komu velja vsa veličastna slovesnost po vseh deželah katoliške cerkve? Vse le v čast presvetemu zakramentu! Sveto Rešnje Telo je solnce tega praznika, njemu gre vsa čast in poveličanje, torej vsa ta slovesnost priča trdno vero katoliških kristijanov, da je sv. Rešnje Telo Jezus Kristus sam, Sin božji, ki prebiva v monštranci. Kjer ni te vere v sveto Rešnje Telo, po deželah nevernikov in krivovercev, tam ni današnje slovesnosti, tam je vse mrtvo in pusto, ker nimajo tega oživljajočega solnca, ki ogreva naša srca; tam nimajo živega Boga v svoji sredi. In kakšne občutke mora imeti ta dan tudi nesrečni kristijan, ki je brez vere, ali pa tako mrzel v veri, da nikoli ne misli na svojega Boga in Zveličarja v svetem zakramentu? Tudi za njega nima današnji praznik svojega veselja, on je mrzel in neobčutljiv v splošnem veselju, njega ne gine ljubezen in ponižnost Zveličarjeva, ki se poniža na zemljo med svoje otroke. Le vernim kristijanom je današnji praznik dan srčnega veselja, dan spoznavanja svete vere.

2. Procesijo obhajamo, da božjega Zveličarja očitno in slovesno zahvalimo za neskončno ljubezen, da je postavil najsvetejši zakrament, ta čudež božje ljubezni. Vse, kar je Jezus delal, je delal iz same ljubezni do nas. Iz ljubezni se je ponudil nebeskemu Očetu, da hoče namesto nas zadostovati, iz ljubezni do nas je vzel na-se podobo hlapca in živel v poniževanju in zaničevanju, iz ljubezni je umrl na križu, ali krona njegove ljubezni je zakrament sv. Rešnjega Telesa, ki ga je postavil, da se zmiraj naprej še daruje za nas, med nami prebiva in se dá uživati. Prašam vas, kaj je neki moglo nagniti Jezusa, da je postavil sv. Rešnje Telo? Ali je mar vedel, da bo v tem zakramentu na zemlji prejemal spodobno češčenje, ljubezen in blaženost? Ne, saj mu najvišjo čast skazujejo v nebesih angelske trume in zveličani duhovi, ki mu pojejo: »Svet, svet, svet«; saj ga vsi ljudje na zemji ne morejo ljubiti s tako ljubeznijo, kakor ga v nebesih ljubi samo njegova presveta mati Marija. Saj uživa na desnici Očetovi neskončno blaženost, tako da cel svet ne more več pomnožiti

njegove blaženosti. Jezus tedaj na zemlji ni mogel ničesar pričakovati, kar bi ne imel v nebesih v najvišji meri: blaženosti, češčenja in ljubezni. Vendar je postavil ta zakrament, hotel v njem ostati na zemlji do konca sveta, samo zato, ker nas tako neskončno ljubi, ker je vedel, da je njegovo darovanje pri sv. maši, njegova pričujočnost v sv. zakramentu in njegovo uživanje pri sv. obhajilu nam neizrečeno koristno in potrebno. Zato je postavil ta zakrament in sicer pri zadnji večerji, na večer pred svojo smrtjo, kakor lepo omeni sv. Pavel: *Tisto noč, ko je Jezus izdan bil, je vzel kruh v svoje svete roke. Takrat, ko je v svoji božji vsevednosti videl, da so neusmiljeni ljudje že vse pripravili, da bi ga s strašno, sramotno smrtjo spravili s sveta, da so zbrali vojščake, ki naj ga vjamejo, plačali izdajalca, podupili krive priče zoper njega, izmislili lažnjive tožbe, postavili krivične sodnike, da so pripravili že vrvi in verige, biče in trnjevo krono, iztesali križ, pripravili žeblje, žolč in jesih; takrat, ko bi moral vesel biti, da se loči iz te nehvaležne, neusmiljene zemlje in gre v nebesa, ravno takrat je postavil presveti zakrament, da bi le pri ljudeh ostal, dasiravno je vedel, da tudi po njegovi smrti ne bo konca zaničevanja, ampak da ga bodo premnogi ljudje do konca sveta žalili in trpinčili v presv. zakramentu s strašnimi grehi in božjimi ropi.*

3. Tretjič obhajamo procesijo, da Zveličarju očitno in slovesno zadostujemo za toliko nečast in žaljenje, ki se mu godi v sv. zakramentu. Ko je šel Jezus slovesno v Jeruzalem in se je mestu približal, se je zjokal, zakaj? Ker je videl vso slepoto, nehvaležnost, trdovratnost svojega ljudstva in strašno božjo kazen, ker je svojega Zveličarja zavrglo in mu njegovo ljubezen tako grdo povračevalo. Tudi po zadnji večerji, ko je Jezus ljudem samega sebe zapustil do konca sveta, je bil žalosten, zato je rekel: *Moja duša je žalostna do smrti. Zakaj pač? Ne samo zavoljo trpljenja, ki ga je čakalo, ampak veliko več zavoljo nehvaležnosti ljudi, ki mu njegovo ljubezen tako slabo plačujejo, ker se tako njegovo trpljenje v presv. zakramentu zmiraj ponavlja do konca sveta. Le pomislite, koliko nečast mu delajo neverniki, krivoverci, brezverni katoliški kristijani, ki ta najsvetejši zakrament zaničujejo in zasmehujejo, grdo obrekujejo in preklinjajo. Koliko žalost mu delajo mlačni kristijani, ki zanj ne marajo, so vsi mrzli pri sveti maši, v cerkvi pred sv. Rešnjim Telesom, po sv. obhajilu, ki še četrť ure ne morejo v cerkvi ostati, da bi ga na altarju svojega srca molili in hvalili. Koliko bolečino mu delajo grešniki, ki ga*

nevredno, božjeropno prejemajo, in s kletvijo onečeščujejo prav ta sv. zakrament; brezbožniki, ki svete hostije kradejo in oskrunjajo. Ni ga dneva, da bi Jezusovega Srca predrzno in nehvaležno ne žalili.

4. Procesijo obhajamo, da prosimo Jezusa, da blagoslovi nas, naše hiše in vse njih prebivalce, polja in sad zemlje, in da odvrne od nas šibe svoje jeze. Ko so skrinjo zaveze Izraelci prenesli v Jeruzalem, je ostala v hiši Obededomovi tri mesece, in Bog je oblagodaryl Obededomu in vse njegove zavoljo skrinje zaveze. Ali mar ne bo tudi vsemogočni in dobrotljivi Jezus, ki gre v slovesni procesiji skozi krščanske občine, z blagoslovom napolnil nas in naša prebivališča?

Predragi! Le pojdemo z živo vero, s trdnim zaupanjem, s svetim spoštovanjem v procesiji, ter spremljajmo Jezusa, nebeškega kralja, potem nas bo napolnil z blagodarom, časnim in večnim. Amen.

L. Škufca.

Druga nedelja po binkoštih.

1. Ljubezen do Jezusa v presv. Rešnjem Telesu.

Neki človek je napravil veliko večerjo in jih je veliko povabil. Luk. 14, 16.

Velika večerja, o kateri govori naš božji Zveličar v današnji evangelijski priliki, pomenja med drugim zlasti presveto Rešnje Telo, ki se na praznik presv. Rešnjega Telesa in skozi vso osmino tega praznika prav posebno in slovesno časti. In po vsi pravici se praznik presv. Rešnjega Telesa z osmino vred, kar je mogoče, slovesno obhaja. Zakaj od tega najsvetejšega zakramenta prejemamo toliko dobrot, da jih ni mogoče naštet. Pomislite, o kristijani, kolika milost je to za nas, da naš Bog in Gospod noč in dan osebno med nami prebiva kakor jetnik v tabernaklu, in je pripravljen vsak čas nas poslušati. Ali ni to neizrekljiva sreča in čast za nas, da naš neskončno velik Bog hoče med nami prebivati? Ali ni to neizrekljiva dobrota, milost in ljubezen do nas, da se nam daje v tem presvetem zakramentu kot jed zavživati in da se hoče z nami skleniti in v nas prebivati? O, kdor to le malo preudari in s pravo, živo vero večkrat premišluje, se ne more zadosti čuditi toliki milosti in ljubezni našega božjega Zveličarja. — Kaj smo pa mi Jezusu dolžni za toliko milost in ljubezen, ki nam jo

razodeva v presvetem Rešnjem Telesu? Gotovo to, da ga iz hvaležnosti ljubimo. Kako pa moremo po svoji slabi moči ljubezen do Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu skazovati? Na to vprašanje vam želim danes odgovoriti v imenu Jezusa in Marije.

Leta 1867., na praznik sv. apostolov Petra in Pavla, so rajni sveti oče papež Pij IX. v Rimu med svetnike prišteli Marijo Frančiško od peterih ran Kristusovih, ki je v Neapolu leta 1791 v sluhu svetosti, umrla. Iz življenja te svetnice sedanjega časa naj vam le nekoliko povem o tem, kako goreče je ona ljubila Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu. Že od svojih otročjih let je imela posebno goreče želje po tem angelskem kruhu, sv. obhajilu, in ni preveč rečeno, ako se trdi, da je vse svoje življenje žive vere in ljubezni do presvetega Rešnjega Telesa popolnoma gorela, in da jo je sv. tabernakel v pravem pomenu besede na-se vlekel. Z nekakim višjim nadnaravnim čuvstvom je vedela, kje je bilo presveto Rešnje Telo, četudi ni bilo blizu nobenih znamenj, n. pr. večne luči. V molitvi pred svetim Rešnjim Telesom je bila v resnici vsa goreča in neka nebeško prijetna dišava je puhtela od nje. Hodila je v mestu Neapolu najrajše v tiste cerkve, kjer je bilo izpostavljeno presv. Rešnje Telo, kar se po velikih laških mestih skoraj zaporedoma godi zdaj v eni, zdaj v drugi cerkvi. Pred presvetim Rešnjim Telesom je ostajala po cele ure; o predpusnih dnevih pa je pred izpostavljenim presvetim Rešnjim Telesom od prvega jutra do zadnjega blagoslova zvečer klečé in nepremakljivo premolila. Niso jo mogli pripraviti, da bi bila kaj jedla ali povžila le požirek vode; za njo je bila največja sladkost, biti v družbi Jezusovi.

Kadar je bila zavoljo bolezni ali radi mnogega dela zadržana, da ni mogla Jezusa obiskati v cerkvi, ga je obiskala v duhu doma, pa tako, da je bila s telesom obrnjena proti cerkvi; in večkrat so jo našli tri pedi od tal povzdignjeno, s pobožno gorečim obrazom in razpetimi rokami proti cerkvi obrnjeno. Drugekrati so jo opazovali na zgornjem hodniku proti bližnji cerkvi obrnjeno in z razpetimi rokami klečé zdihovati: »O moj ženin, o ti veselje mojega srca! O, da bi mogla imeti srca vseh ljudi, da bi te hvalila! O, ti moja dobrota, moje življenje, moje vse! O, presrečno cerkveno zidovje, ki te obdaja!« In ko je tako klicala, je neprenehoma zdihovala, tako da so bili tudi drugi ginjeni, ki so jo

videli in slišali, in da so bili tudi nekoliko vneti od tega ognja ljubezni, ki je svetnico tako prečudno vnemal.

Ljubezen pa hrepeni po sklenitvi. Zato je sv. Frančiška svojo ljubezen do Jezusa posebno razodevala v svojih pogostnih svetih obhajilih. Sv. obhajilo je bilo ne-le njen dušni, ampak tudi telesni živež, ker je edino le po tem hrepenela, in skoraj na vsako drugo jed pozabila. V njenih smrtnih težavah, malo ur pred njeno smrtjo, jo je vprašal duhovnik, ali še želi prejeti sv. obhajilo? In precej je odprla oči in pritrdila, da še želi; in dasiravno ni mogla povžiti požirka vode, ji je Bog dal še toliko moči, da je svojo glavo vzdignila in prejela in zavžila sv. hostijo. Tako gorečo pobožnost in ljubezen do presvetega Rešnjega Telesa je imela ta svetnica do zadnjega zdihljeja svojega svetega življenja na zemlji.

Gospod Jezus se svojim stvarjem v dobrotljivosti in ljubezni nikdar ne pusti prekositi. In tako ni moglo biti drugače, kakor da je svoji zvesti služabnici Mariji Frančiški zares čudovito povračeval njeno gorečnost do presvetega zakramenta. Ko svetnica radi bolezní nekdanj ni mogla v cerkev k sv. obhajilu, je vidoma priletela sv. hostija v njen hram in se ji je položila na jezik. — Tudi njen spovednik, ki je iz dobrohotnosti večkrat v domači kapelici bral sv. mašo in jo zraven obhajal, to-le pripoveduje: Nekega dné, ko sem jo hotel med sv. mašo obhajati, in sem se že proti nji obrnil z navadnimi besedami: »Glejte Jagnje božje... kar naenkrat nisem imel več sv. hostije med prsti. Poln strahu in skrbi sem gledal na tla in okoli sebe, misleč, da mi je sveta hostija padla iz roke, kar mi Marija Frančiška pomigne, da ima že sveto hostijo na jeziku in mi jo pokaže. — Ravno tako prečudno ji je enkrat iz ciborija vidoma po zraku priletela v usta, ko je Jezusa željno prosila, da naj kmalu pri sv. obhajilu pride v njeno srce, pa zavoljo veliko obhajancev ni mogla takoj na vrsto priti. Njen spovednik pripoveduje, da mu je večkrat košček svete hostije iz altarja, kjer je maševal, zginil, in bil po angelih prenešen k bolni Frančiški. Celó to spričuje njen spovednik, da mu je večkrat kmalu po povzdigovanju celó kelih z altarja zginil in bil kmalu nazaj postavljen pa tako, da se je poznalo, da je bilo manj sv. Rešnje Krvi v kelihu, in da je je moralo nekoliko biti zavžite; in to se je zgodilo ravno tiste dneve, v katerih je svetnica razodela svojemu spovedniku, da je bila tako srečna po sv. vélikem angelu Rafaelu sv. obhajilo prejeti v podobi vina, in iz keliha piti sv. Rešnjo Kri. Poslednjič naj bo še omenjeno, da je videla večkrat Jezusove prikazni v presveti

hostiji: včasih se ji je prikazal kot ljubeznivo Dete, včasih kot majhno solnce, polno žarkov nebeških milosti.

O, kristijani! Če mi premišljujemo ljubezen in gorečnost svete Marije Frančiške do presvetega Rešnjega Telesa, kaj si lahko pri tem mislimo? Ali ne tega, kako velika je bila ljubezen in gorečnost le-te svetnice proti Jezusu, in kako mrzla in mlačna so naša srca proti sv. Rešnjemu Telesu! Ker pa pogovor pravi, da besede le ginejo, zgledi pa vlečejo, ali nas ne bo ta prelepi zgled ljubezni in gorečnosti sv. Frančiške do presvetega Rešnjega Telesa spodbujal in vlekel, da bi se znanprej prizadevali za večjo ljubezen in gorečnost do presvetega Rešnjega Telesa? Kako pa to moremo? Posnemajmo vsaj po svoji slabi moči sv. Marijo Frančiško.

1. Obiskujmo radi Jezusa v presvetem Rešnjem Telesu, zlasti ob nedeljah in praznikih. Nikar ne stojte pred cerkvijo, kakor da bi se bali pred Jezusom. O, kako mlačni in popolnoma mrzli so v tej zadevi marsikateri.

2. Bodite v resnici pobožni in klečite pred svetim Rešnjim Telesom, nobene besedice ne pregovorite. O, kakšno je obnašanje nekaterih! Še ne pokleknejo ne, ali pa samo na eno koleno. Taki so skoraj podobni Judom, ki so zaničljivo pripogibali eno koleno pred Jezusom.

3. Ljubezen hrepeni po sklenitvi in zedinjenju. Hodite večkrat s skrbno pripravo k sv. obhajilu. Oh, kako mrzli so vsi tisti, ki komaj enkrat ali dvakrat v letu in le bolj prisiljeni k božji mizi pristopajo. Prejemajte tudi duhovno sv. obhajilo.

4. Hodite radi, kadar imate le čas in priložnost, k sv. maši, kjer se Jezus daruje vnovič za nas nebeškemu Očetu. Koliko milosti in dobrot se tukaj lahko dobiva! Kako mlačni in mrzli so taki, katerim se ne poljubi k sv. maši hoditi.

5. Skazujte ljubezen do Jezusa s tem, da mu naproti pridete, kadar ga prinesejo v kako vas k bolniku. Po drugih krajih je lepa navada, da mu vsi, kar jih le more, naproti pridejo. To so bolj navadni pripomočki. — Ljubezen pa je iznajdljiva in išče še drugih prilik, izkazovati češčenje Jezusu v sv. zakramentu.

Če si bomo pa tako prizadevali za večjo ljubezen in gorečnost do Jezusa v pres. Rešnjem Telesu, nas ne bo pustil brez plačila. Dal nam bo rastvo v dobrem, obilno blagoslova za časno življenje in kdaj neizmerno veliko plačilo v nebesih. Amen. J. Kerčon.

2. Pogostno sveto obhajilo.

(Osnova.)

Neki človek je napravil veliko večerjo.
Luk. 14, 16.

Ravnokar ste slišali lepo priliko — o veliki večerji. Gospodar je Bog sam. Večerja pa pomeni sv. cerkev tu na zemlji in nebesa v večnosti. Pomen prilike je ta-le: Gospod Zveličar je povabil najprvo judje, naj vstopijo v sveto cerkev, toda *oni niso hoteli priti*. Mesto njih je pa Bog poklical pagane, in ti so vstopili v katoliško cerkev, t. j. verovali so v Jezusa in dali se krstiti. In res, še danes judje niso deležni velike večerje sv. katoliške cerkve, in če se ne poboljšajo, tudi ne bodo deležni druge večerje v nebesih. Paganski narodi pa se udeležujejo obojne večerje.

Velika večerja pomeni drugič sv. obhajilo — Jezusovo presveto Telo. Tudi k tej večerji smo vsi povabljeni; toda tudi tu eni pridejo, drugi pa ne. Sv. cerkev ukazuje brati priliko o veliki večerji ravno danes, v osmini praznika sv. Rešnjega Telesa. S tem nam hoče priporočati pogostno sv. obhajilo mej letom.

Veliko jih je, ki hodijo samo enkrat v letu k sv. obhajilu, drugi morda dvakrat. Prišli naj bi pa večkrat. Zakaj?

To želi Jezus sam, to želi sv. cerkev in priporočaja svetniki; to zahteva lastna korist.

1. Pogostno spoved in obhajilo želi najprvo Gospod Zveličar sam. Le poslušajmo ga, kako nas vabi k sebi! *Pridite, jejte moj kruh!* (Preg. 9, 5.) govori že v starem zakonu ter zatrjuje, da je njegovo veselje bivati mej človeškimi otroci. (Preg. 8, 31.) Še bolj razločno nas vabi z besedami: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.* (Mat. 11, 28.) S temi besedami ni klical k sebi samo judovskih poslušalcev, temveč ljudi vseh časov, torej tudi nas, tebe in mene! On nas vabi, da naj gremo k njemu! In kje ga najdemo? V zakramentu ljubezni — pri sv. obhajilu. Tu nas hoče imeti.

Pri zadnji večerji je izgovoril pomenljive besede: *Iz srca sem želel to velikonočno jagnje jesti z vami, predno trpim.* (Luk. 22, 15.) Predragi! Kaj je bil vzrok tega njegovega hrepenenja? Takrat je postavil zakrament sv. Rešnjega Telesa, v katerem se nam daje v živež in hrano. Torej po tem je hrepenel, da bi se mogel združiti z nami pri sv. obhajilu. Zelja njegova torej je, da ga prejemamo večkrat.

Da bi ljudi še bolj privabil k sv. obhajilu, zato je obljubil velike milosti onim, ki ga bodo vredno prejemali. Te milosti naj bi tedaj ljudi privabile. Rekel je: *Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan. Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. To je živi kruh, ki je iz nebes prišel; ne kakor vaši očetje, ki so jedli mano in so umrli, kdor jé ta kruh, bo živel vekomaj.* (Jan. 6, 27, 55, 57, 59.) Torej tesno združenje s Kristusom, večno življenje, častitljivo vstajenje obljubuje vrednim prejemalcem samo za to, da bi jih privabil k pogostnemu sv. obhajilu.

Toda vabilo, obljube mu še niso bile zadosti; dal je strogo zapoved: prejemati sv. obhajilo; žugal je z večnim pogubljenjem vsem onim, ki ne bodo izpolnjevali te zapovedi, rekoč: *Resnično, resnično vam povem, ako ne bote jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove Krvi, ne bote imeli življenja v sebi.* (Jan. 6, 54.) Tako zeló želi Gospod Jezus, da bi ga prejemali pogosto.

2. Če bi bil pa kdo pri vsem tem še vedno v dvomu, ali Jezus res želi pogostno obhajilo ali ne, koga naj vpraša? Kdo nam more najzanesljivejše razodeti voljo Jezusovo gledé večkratnega sv. obhajila? Menim, da oni, katerim je on razodel svojo voljo; katerim je izročil ves svoj nauk in posebno zakrament svetega Rešnjega Telesa. In kdo so ti? Mašniki in škofje ali učeča cerkev! Njo je pooblastil razodevati ljudem njegovo voljo; na-njo, je rekel, naj se obrnemo, kadar hočemo zvedeti njegove želje. Kar ona priporoča, to priporoča Jezus sam. Kar zadeva večkratno sv. obhajilo, ne bomo poslušali onih, ki v gostilnah govoré ali v slabih časnikih pišejo zoper hojo v cerkev, zoper pogostno spoved, sv. obhajilo, temveč v tem oziru bomo poslušali sv. cerkev. Ona je za to postavljena, ona to vé. Saj tudi bolnik ne bo šel v svoji bolezni svéta prašat kupca, temveč zdravnika; pravdar, ki se mu krivica godi, ne bo šel svéta iskat k čevljarju ali krojaču, temveč k odvetniku, ki mu je zmožen prav svetovati. Tako bomo ravnali tudi mi! Poslušali bomo sv. cerkev. Ona pa večkratno obhajilo priporoča. V prvih časih krščanstva tega ni bilo treba. Ljudje so sami radi vsak dan prejemali sv. obhajilo. Pozneje se je to godilo vsako nedeljo. Še v času mlačnosti so prejemali sv. zakramente dvakrat na leto; zdaj je zapovedano prejeti jih vsaj enkrat. To je zadnje; kdor tega ne stori, kaže, da noče ostati katoliški kristijan. — Toda samo enkratno obhajilo v letu ni po želji sv. cerkve. Že katekizem pravi, da sveta cerkev silno želi, da bi verniki večkrat

in ne samo enkrat na leto opravili spoved in sv. obhajilo. Cerkveni zbor tridentinski priporoča večkratno sv. obhajilo. Škofje in papeži so je priporočali v svojih pastirskih listih in okrožnicah.

K pogostnemu sv. obhajilu nas opominjajo:

3. zgledi svetnikov. Oni so dobro poznali Jezusovo željo ter jo zvesto spolnovali. Vsi so imeli veliko hrepenenje po svetem obhajilu ter je prejeli, kadar so je mogli.

K večkratnemu sv. obhajilu nas posebno priganja:

4. Naša lastna korist. Sv. obhajilo je naša največja čast. V sv. obhajilu prejemamo pravega Boga. Čuditi se je, zakaj je treba ljudi k temu še priganjati.

Jezus je naš zdravnik. On ozdravlja dušne rane: tolaži, razsvetljuje, odpušča. Srečen je bil stotnik, srečna krvotočna žena, srečen Simeon, srečnejši smo mi!

Dokazali smo, kako želi Jezus in sv. cerkev, da prejemamo večkrat sv. obhajilo in kako nas k temu opominjajo zgledi svetnikov in naša lastna korist. Priporočam pogostno sveto obhajilo posebno tebi — mladina! Tebe posebno hoče tvoj nebeški prijatelj pogosto imeti pri obhajilni mizi, da ohraniš svojo nedolžnost, da, kakor v starosti, rasteš tudi v modrosti in milosti pri Bogu in ljudeh. Amen.

—k.

Tridnevnic na čast presv. Srcu Jezusovemu.

I. Zakaj nam cerkev priporoča češčenje Jezusovega presv. Srca?

Po dokončani osmini praznika presvetega Rešnjega Telesa obhajamo praznik presv. Srca Jezusovega, in sicer zato, ker se v zakramentu sv. Rešnjega Telesa posebno razodeva Jezusova neskončna ljubezen do nas; ljubezen pa ima svoj sedež v srcu. Torej je primerno, da cerkev po dokončani pobožnosti presv. Rešnjega Telesa obhaja tudi praznik tistega presv. Srca, iz katerega izvira tolikšna ljubezen do nas. Saj, če slišimo od kakega kraja prelepo petje, radi postojimo, da poslušamo, odkod pride to prelepo petje. Koliko bolj moramo še-le premišljevati in popraševati, odkod izhaja tista neskončna ljubezen, da se nam je Jezus samega sebe zapustil v zakramentu presv. Rešnjega Telesa? Ta ljubezen izhaja iz pre-

svetega Srca Jezusovega. Zato tedaj obhaja sv. cerkev precej po dokončani osmini presv. Rešnjega Telesa praznik presvetega Srca Jezusovega. (Na čast temu presv. Srcu Jezusovemu bomo letos tudi v naši župniji obhajali slovesno tridnevnico.)

Zakaj nam pa sv. cerkev prav posebno priporoča češčenje Jezusovega Srca, in zakaj je pobožnost prav potrebna in koristna v današnjih časih? — Na to vprašanje vam hočem nekoliko odgovoriti v imenu Jezusa in Marije.

Češčenje Jezusovega Srca ni nič drugega, kakor češčenje Jezusa samega. Zakaj ko častimo Jezusovo Srce, si ga ne mislimo samega, odločenega od njegovega presv. Telesa, temveč častimo ga kakor živo Srce, ki je sklenjeno z Jezusom samim. Ko tedaj častimo Jezusovo presveto Srce, častimo Jezusa samega, in pri tem češčenju mislimo na njegovo Srce, ki je studenec vsega duhovnega življenja, sedež njegove neskončne ljubezni do nas in najlepša podoba vseh čednosti, na katere nas on sam opominja, rekoč: *Učite se od mene, zakaj jaz sem krotak in iz srca ponižen*. Kdo bi torej, če Jezusa moli in ljubi, ne častil tudi njegovega božjega Srca, ki nas je tako močno ljubilo in bilo zavoljo nas pokorno do smrti, in ki se je dalo še po smrti prebosti in odpreti, da je za nas prelilo zadnjo kapljo svoje presvete krvi? Zato ni dvomiti, da so pobožni kristijani že od začetka krščanstva častili Jezusovo presveto Srce, ker to češčenje je češčenje samega Jezusa v obilnosti njegove milosti in ljubezni.

Vendar posebnega praznika v čast presvetemu Srcu Jezusovemu dolgo časa ni bilo v sveti cerkvi. Še-le pred dobrimi dvesto leti, ko so se pregrehe ljudi čedalje bolj množile, in ko je ljubezen do Jezusa pri mnogih postajala čedalje bolj mlačna ali celó mrzla, se je začelo po modrih sklepih previdnosti božje Srce Jezusovo v sveti cerkvi posebno častiti, da bi se ljubezen Jezusova do nas, ki se ravno v tem božjem Srcu prelepo razodeva, bolj spoznala, in da bi se nekoliko zadostovalo Jezusu zavoljo strašne in grozne nečasti, ki se mu godi v tej skrivnosti ljubezni, namreč v presvetem Rešnjem Telesu od nevernikov in od hudobnih kristijanov.

Da je tedaj Bog dosegel svoj namen, t. j. da se je češčenje Jezusovega presv. Srca začelo obhajati popolnejše kakor poprej ter s posebnim praznikom, zato si on ni izvolil mogočnih in imenitnih ljudi tega sveta. V izpeljanje svojih najimenitnejših namenov si Bog

dostikrat izvoli slabotne, šibke in od sveta malo čislane duše, zato da se božja moč bolj razodeva. Tako se je tudi tukaj zgodilo. Bog si je izvolil v ta namen ponižno, pred svetom skrito, toda z najlepšimi čednostmi ozaljšano devico, Marjeto Alacoque po imenu. Živela je na Francoskem, in je bila iz reda »Obiskanja Marije Device«. Njej — ponižni in čisti nevesti svojega Srca se je Jezus večkrat prikazal in ji razodel svoje, ljubezni goreče Srce, kakor na gorečem sedežu povzdignjeno. Okoli in okoli so plamteli goreči žarki, veliko svetlejši, kakor solnce. Rana, ki jo je Jezus prejel pri prebodenju svojega Srca, se je videla prav razločno. Zraven tega je bilo Srce ovito s trnjevo krono in vrh njega, v sredi plamena ljubezni, se je svetil križ, znamenje našega odrešenja. Ob kratkem: videla je Srce Jezusovo prav tako, kakor ga še zdaj vidimo na podobah. In med tem, ko je vse to videla, je slišala od Jezusa te besede: »Poglej to Srce, ki je ljudi tako močno ljubilo, da je vse pretrpelo in popolnoma onemoglo, in se dalo celó prebosti, da bi jih prepričalo svoje ljubezni; pa namesto hvaležnosti prejemam od ljudi le nehvaležnost, ker me zaničujejo, ker se vpričo mene nespodobno obnašajo tukaj v cerkvah, ker me nevredno prejemajo, ker so vsi mrzli do mene v tem zakramentu ljubezni.« In dalje je rekel Jezus: »To me bolj boli, kakor vse, kar sem kdaj prestal v svojem trpljenju; zakaj ko bi ljudje mojo ljubezen povračevali z nasprotno ljubeznijo, bi se na vse to, kar sem za-nje storil, ne oziral, in bi rad, če bi bilo mogoče, še veliko več za-nje storil.« — Potem ji je Jezus zapovedal, da naj bo vpeljan poseben praznik, da bi se vsaj nekoliko popravilo zaničevanje, ki se godi njegovemu presvetemu Srcu. Zraven tega je hotel, da naj se očitno izpostavljajo podobe njegovega presv. Srca ravno tako, kakor se je njej prikazalo, da bi se neobčutljiva človeška srca pri tem pogledu omečila, in da bi se povsod razširilo češčenje tega presvetega Srca. Zraven tega je Jezus naznanil, da bo nad vse tiste, ki bodo častili in ljubili njegovo presv. Srce, razlival obilnost svojih milosti, in da so le njegove srčne želje, od ljudi ljubljen biti, njega nagnile, jim razodeti svoje Srce, in da je to poslednja poskušnja njegove ljubezni, človeška srca v teh poslednjih časih pred sodnim dnevom vnemati k nasprotni ljubezni, in jih vredne storiti usmiljenja božjega.

Iz tega, kar sem do sedaj govoril, lahko spoznamo, zakaj da nam sv. cerkev priporoča češčenje Jezusovega Srca. Kdorkoli nekoliko premisli to, kar sem povedal, in posebno, kdorkoli si k srcu vzame mile pritožbe Jezusove zavoljo človeške nehvaležnosti, in

kdorkoli misli na prelepe oblube, katere daje častilcem svojega božjega Srca, vsak tak se bo čutil primorane, Srce Jezusovo častiti, ljubiti in se mu goreče priporočevati. O, ko bi bili mi srečali božjega Zveličarja, ko je stopal s težkim križem obložen na goro Kalvarijo, ko je vsako stopinjo zaznamoval s svojo presveto krvjo; ko bi bili takrat njega gledali s trnjevo krono na glavi, vsega z ranami pokritega in s krvjo oblitega, komu izmed nas bi se Jezus ne bil takrat smilil? Vendar pa nehvaležnost kristijanov in velike pregrehe našemu božjemu Zveličarju, kakor je sam zatrjeval svoji služabnici Marjeti Alacoque, napravljajo veliko hujše bolečine, kakor vse, kar je on pretrpel v času svojega britkega trpljenja od judov in paganov. Zato nam kaže od ognja ljubezni goreče Srce, ki je za naše zveličanje toliko prestalo, kako je zavoljo razžaljenja, ki ga mu napravljajo ljudje, grozovito ranjeno in s trnjem prebodeno! Zato toži s tako milimi besedami svojo bolečino in nas vabi, da bi vsaj mi njega ljubili in delali njegovemu Srcu nekoliko tolažbe in veselja. Kako bi torej mi mogli, če Jezusa kaj ljubimo, zatisniti svoja ušesa tem milim pritožbam in biti mrzli in neobčutljivi do Jezusa in njegovega presv. Srca?

In pa saj Jezus ne terja tega zavoljo samega sebe, da bi ga ljubili, on hoče, da bi se mi vredne storili posebnih in velikih milosti, katere nam je namenil dati v obilnosti svojega usmiljenja. Obogateti nas hoče na duši, večje milosti nam hoče podeliti, zato nas vabi, da bi zajemali v živem studencu, v njegovem ljubeznivem Srcu. »Moje Srce«, tako je govoril Jezus svoji služabnici Marjeti Alacoque, »tako močno gori ljubezni do ljudi, da plamena ljubezni nisem vstanu pridržati, mora se razliti in se ljudem podeliti. Zato bodo velike milosti zadobili vsi, ki jih iščejo v mojem Srcu.« Dá, bodimo v kateremkoli stanu, naj bodo naše potrebe kakoršnekoli, le z zaupanjem se zatecimo k temu božjemu Srcu, to ljubeznivo in usmiljeno Srce nam ne bo odreklo nobene prošnje, ako je le naši duši v zveličanje. Poslušajmo, kaj pravi Marjeta Alacoque: »Jaz naravnost rečem«, tako pravi ta božja služabnica, »da ko bi ljudje vedeli, kako je Jezusu dopadljivo, častiti njegovo presv. Srce, bi ne bilo nobenega, ki bi si po svoji moči ne prizadeval, častiti Jezusovega presvetega Srca. V tem češčenju bi se vsak po svojem stanu pridobival potrebne milosti, kakor: domač mir, srečo in božji blagoslov pri svojih delih in opravilih. V tem presvetem Srcu najdejo vsi, ki ga ljubijo in časté, pravo pomoč v vseh potrebah, ne-le v svojem življenju, ampak tudi prav posebno ob smrtni uri.«

Kako tolažljiva je ločitev od tega sveta za tistega, ki je vedno ljubil in častil Srce tistega, ki bo kedaj njegov Sodnik.

Sklenimo torej danes presv. Srce Jezusovo, iz katerega izvira toliko dobrega za nas, z vso gorečnostjo častiti in ljubiti. Kje hočemo lažje tolažbo in krepost najti, kakor v ljubeznivem Srcu našega Zveličarja, ki nas tako prijazno k sebi vabi, rekoč: *Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste s težavami obloženi, in jaz vas bom poživil?* O, kako dobro, kako sladko je — pravi sv. Bernard, v tem Srcu prebivati! Kako velik zaklad je, o najdobrotljivši Jezus, tvoje Srce! V to presv. Srce se dajmo tedaj večkrat zapreti, tukaj počivati, tukaj moliti, tukaj trpeti in delati. Temu presv. Srcu izročujmo svoje lastne in drugih ljudi potrebe. — Kako koristno je to, naj potrjuje naslednji zgled.

Pred nekaj leti je prišel župnik v župnijo na Nemškem, kjer je bilo krščansko življenje ljudi prav v žalostnem stanu. Da bi se župnija kaj zboljšala, je začel v svojih pridigah ljudi vabiti k češčenju presv. Srca Jezusovega. Tako je delal tri leta. In poln hvaležnosti do presv. Srca Jezusovega je potem javno priznal, da so se verniki vsi izpremenili in poboljšali. — Kaj hočem reči o naši župniji...? Kje moremo dobiti pomoč...? To najsvetejše Srce Jezusovo naj nam bo večkrat, da vedno pred očmi, da bomo po tem vzvišenem zgledu svoje življenje prenarejali in boljšali, da ne bomo tako mlačni, tako nečimurni, tako samopridni, tako posvetni, ampak da bomo ponižni, čisti, krotki, potrpežljivi, po nebesih hrepeneči. — Pa kako slepi so mnogi ljudje, ki vse drugo bolj ljubijo, kakor Jezusa. Kristijani! vtisnimo si v srce svoje ta nauk, da mora biti naša prva skrb, Jezusa ljubiti čez vse, in vedno ga prosimo, da užge v naših srcih ogenj svoje božje ljubezni! Amen.

J. Kerčon.

2. Čednosti presv. Srca Jezusovega.

Sv. Janez Krstnik, ki je v puščavi ljudi priganjal k pokori in jih pripravljajal na Jezusov prihod, je nekega dne izrekel te-le pomenljive besede: *Med vami stoji on, ki ga vi ne poznate.* Mislil je na Jezusa Kristusa, ki se je bližal Janezu, da bi ga krstil.

Te besede sv. Janeza Krstnika pa veljajo tudi za današnje čase. Ko bi namreč sveti Janez zdaj zopet nastopil, bi lahko nam vsem očital: »V sredi med vami je Jezus Kristus, katerega vi ne

poznate.« Kaj? Mi ga ne poznamo? Saj vemo, da je On pravi Bog, obljubljeni Odrešenik! — Da res, predragi, mi ga ne poznamo. Česa ne poznamo? — Ne poznamo še čednosti in lepote Jezusovega presv. Srca. Ko bi to poznali, bi ga morali ljubiti. — Tu na zemlji sicer popolnoma ni mogoče spoznati lepote presv. Jezusovega Srca, spoznali jo bomo šele v nebesih. Vendar je pa tukaj na zemlji vsa naša naloga v tem, da si prizadevamo presv. Srce Jezusovo čedalje bolj spoznati ter je ljubiti. (Gotovo bi bilo praznovanje slovesne tridnevnice nepopolno, ko bi si ne prizadevali te dni spoznati eno ali drugo Jezusovih čednosti in jo posnemati.)

Zato vam bom po svojih slabih močeh nekoliko opisal nekatere čednosti presv. Jezusovega Srca, da bote bolje poznali svojega Gospoda, ga iskreno častili in se mu zaupljivo bližali.

1. Prva čednost Jezusovega presv. Srca je dobrotljivost. Človek, ki ima dobrotljivo srce, stori dobro nesrečnemu bližniku in ima sočutje z njegovo nesrečo. Tako srce imel je Gospod Zveličar, zato je rad pomagal nesrečnim. Večkrat se je zgodilo, da se je zbrala od vseh strani cela truma nesrečnežev, pohablencev itd. Gospod Zveličar je pa stal sredi med njimi neizmerno prijaznega obraza in premilega pogleda ter jih je ozdravljaj. Čim betežnejši je revež, tem zaupniše se mu sme bližati. — Pa s tem njegovo Srce še ni zadovoljno, ampak kliče, glasno kliče, naj pridejo še drugi, naj pridejo vsi, ki potrebujejo njegove pomoči: *Pridite k meni vsi, ki ste obteženi in utrujeni, in jaz vam bom polajšal.* A tudi ta ljubeznivi klic mu še ne zadostuje; zdi se mu, da jih še premalo pride, zato hodi sam od kraja do kraja ter sam išče ljudi, da bi jim v trpljenju pomagal.

O, kako bi vam rad predstavil in opisal vse one nesrečne in užaljene, katere je njegovo presv. Srce tu na zemlji potolažilo, pa ni mogoče. Kajti ponavljati bi morali skoro polovico evangelija, pa še ne bi bili pri kraju, ker tudi evangelisti nam niso vseh opisali, ampak večkrat kar splošno pripovedujejo, n. pr.: *Jezus je obhodil vso Galilejo ... in ozdravljaj vsako slabost in vsako bolezen med ljudmi.* (Mat. 4, 21.) Na drugem kraju beremo: *Ko so ga ljudje spoznali, so poslali po vsi tisti strani in so mu pripeljali vse bolehnne in so ga prosili, da naj se le roba njegovega oblačila dotaknejo, in kateri so se dotaknili, so bili ozdravljeni.* (Mat. 14, 35.) In zopet pravi sv. pismo: *Prišlo je k njemu veliko množic, ki so seboj imele mulaste, kruljeve, hrome in veliko družih; in so jih*

pokladali k njegovim nogam in jih je ozdravil. (Mat. 15, 30.) Še takrat, ko je zadnjikrat prišel v Jeruzalem, so mu privedli bolnikov od vseh strani in vse je ozdravil. — Pa slednjič tudi to splošno popisovanje ne zadostuje, zato sv. evangelij kar naravnost sporoči: *Jezus je hodil okrog in dobrote izkazoval.* — Vsa ta apostolska sporočila dovolj jasno pričajo, kako dobro je bilo Jezusovo Srce. To dobrotljivost je nadalje pokazal Gospod Zveličar s s o l z a m i. Jokal je nad jeruzalemskim mestom, ker je videl, kaj ga čaka; jokal je pri smrti Lazarjevi, ker je imel sočutje z ubogima sestrama Marto in Marijo. Dobrotljivo je bilo njegovo Srce, zato je obudil mladeniča iz Naima ter ga dal nazaj žalostni materi. — Dobrotljivo je bilo njegovo Srce in jaz nimam družega pristaviti, kakor zagotovilo, da se to najboljšo Srce tudi zdaj, ko je v nebesih, ni izpremenilo, marveč je vedno enako neskončno dobrotljivo! Bližajmo se mu torej z zaupanjem! Mili Zveličar nas ne bo zavrzel.

Največji in najbolj milovanja vredni reveži na svetu so pa dušni bolniki, dušni mrliči — grešniki. Zato je Jezusovo premilo Srce za te še bolj skrbelo, kakor za telesne bolnike in mrličje. Ravno pri grešnikih se je zadnja tri leta najraje mudil, ne da bi se udeleževal njihovih hudobij, temveč da bi jim ozdravil dušne rane ter jih pridobil za večno življenje.

2. Jezus med grešniki nam kaže svoje neskončno usmiljeno Srce. Ganljivo je brati v sv. pismu, kako ljubeznivo ravna z grešniki; kako je nepopisno vesel, kadar se je kdo spokoril; nasproti se pa milo joka nad trdovratneži. — Nekega dne mu pripeljejo farizeji prešeštnico ter zahtevajo, naj se s kamenjem pobije, kakor velevala Mojzesova postava; Gospod Zveličar pa nekoliko pomolči, piše v prah, in ko trdosrčneži le ne odjenjajo, zakliče: *Kdor izmed vas je nedolžen, naj prvi kamen pobere in va-njo vrže!* In ko so vsled teh besedi drug za drugim odšli, reče skesani ženi: *Tudi jaz te ne obsodim; pojdi v miru, toda glej, da več ne grešiš!* — Ob drugi priliki mu k nogam poklekne Marija Magdalena, ko je bil ravno pri nekem farizeju povabljen, in milo joka pred njim. Farizej se zaničljivo proč obrača in ves nevoljen godrnja: »Ko bi bil ta prerok, bi vedel, kakšna grešnica je ta!« Jezus pa vso skesano in poboljšano Magdaleno izgovarja ter pristavlja, da, četudi je velika grešnica, ji je vendar veliko odpuščeno, ker je veliko ljubila in se močno kesala. — Jezus gre v hišo cestinarja Caheja; zopet nastane med farizeji godrnjanje; a Gospod se potegne za Caheja, rekoč: *Danes je tej hiši zveličanje došlo, ker tudi on je*

sin Abrahamov! Sploh, kadar so farizeji videli Zveličarja med grešniki, so začeli godrnjati: »Z grešniki hodi in je z njimi!« On pa grešnike zagovarja, rekoč: Zdravi ne potrebuje zdravnika, ampak bolni; jaz nisem prišel zaradi pravičnih, marveč zaradi grešnikov sem prišel; prišel sem iskat, kar je bilo izgubljenega.

Iz teh zgledov in Zveličarjevih besed se spozna dobrotljivo in usmiljeno Srce Gospodovo. Velikonočno soboto se berejo pri blagoslovljenju velikonočne sveče tudi besede: »Srečen se imenuje Adamov greh, ker nam je dal takega Odrešenika.« Skoraj bi tudi mi danes, premišljujoč Jezusovo dobrotljivo in usmiljeno Srce, lahko zaklicali: »O srečni greh, ki si nam na zemljo priklical tako Srce!« — Pokleknilo torej in počastimo to dobrotljivo in usmiljeno Srce, katero tako rado odpušča storjene grehe, katero nam vsem tako dobro želi, katero tako skrbno išče in kliče grešnika, kakor pastir izgubljeno ovco! Ljubimo to Srce in bližajmo se mu vsi — z zaupanjem! Ono nas ne bo zavrlo.

3. Pojdimo dalje! Če je božje Srce tolikanj dobro skesanim grešnikom, kako dobrotljivo bo še-le nedolžnim! — Dà, res! Čiste in nedolžne duše je njegovo presv. Srce še posebno ljubilo. Ti so imeli in še imajo pri Jezusu posebne pravice, kakoršnih drugi nimajo. Le poglejmo!

Zveličar si je izvolil za mater — Marijo, najčistejšo, brezmadežno Devico. Le ona ga je smela s svojimi deviškimi rokami pestovati, objemati in streči. Poglejte deviškega sv. Jožefa; le on, ki v roki drži belo lilijo deviške nedolžnosti, sme Jezusa v naročje jemati, za roke voditi, z njim pod eno streho prebivati. Poglejte sv. Janeza, nedolžnega apostola; le on se sme presv. Srcu najbolj bližati ter svojo deviško glavo naslanjati na njegove prsi pri zadnji večerji. Ali poglejmo nedolžne otročiče; le oni so tako srečni, da jih je Jezus v naročje jemal, objemal, roke na-nje pokladal in jih blagoslavljal. Torej Marija, Jožef, sveti Janez, nedolžni sploh nam glasno kličejo, kako nedolžno, čisto je moralo biti še-le Jezusovo presv. Srce. Pregovor pravi: »Človek se najbolje spozna po družini, v katero zahaja.« Družina Zveličarjeva sta bila pred vsem Marija in Jožef — čista in nedolžna, torej je moralo tudi njegovo Srce biti nedolžno. — Mej ljudmi je splošna sodba ta, da so najlepša izmej vseh src na zemlji deviška, nedolžna srca! In ravno deviško, nedolžno srce se more s polnim zaupanjem bližati nedolžnemu Srcu Jezusovemu. Počastimo torej danes presv. Srce prav

zaradi te najlepše čednosti ter prosimo, naj varuje in brani ta najdražji zaklad nam vsem, vsakemu po njegovem stanul

4. Postavimo se v duhu v Jeruzalem v ono sobico, kjer je Gospod Zveličar s svojimi apostoli obhajal zadnjo večerjo. — Tu sedé dvanajsteri okrog mize in sredi med njimi je njihov Gospod in Učenik; neskončna ljubezen mu sije na obrazu. Sv. Janez, ljubljeneec njegov, si je ta dogodek zadnje večerje posebno dobro utisnil v spomin. Pišoč o zadnji večerji, pristavi namreč besede: *Jezus, ki je svoje ljubil, jih je ljubil do konca*. To neizmerno ljubeče Srce se hoče zdaj pri svojih posloviti, pa se ne more. Srce, ki je bilo tako močno, da je satana-skušnjavca premagalo, zdaj takorekoč samo sebe ne more premagati; Srce, ki je bilo tako močno, da je nebeško veličastvo zapustilo, zdaj ne more zemlje zapustiti, tako je navezano na one, katere ljubi. Ne more se od njih ločiti. Kaj stori? Da bi mu ne bilo treba nas sirot zapustiti, izumi si nov čudež, ki je večji mimo vseh poprejšnjih — postavi zakrament presv. Rešnjega Telesa, da bi med človeškimi otroci mogel ostati vse dni do konca sveta. — Tu, ob tej priliki, je pokazal Gospod Zveličar neskončno ljubezen svojega presv. Srca.

Poklekimo torej danes in ponižno počastimo presv. Srce v svetem Rešnjem Telesu zaradi neskončne ljubezni, ki jo ima do nas ljudi. Blaženi Marjeti Alacoque je sam pokazal to ljubeče Srce, rekoč: »Glej Srce, katero je ljudi tolikanj ljubilo!« In praznik presv. Srca Jezusovega je pravzaprav zato upeljan od Gospoda samega, da bi ljudje premišljevali to ljubezen Njegovega Srca, da bi jo molili ter z vrednimi sv. obhajili ta dan nekoliko poravnali razžaljenja, ki se mu godé v zakramentu ljubezni — v sv. Rešnjem Telesu. Amen.

—k.

3. Jezus — kralj.

Kralja, kateremu vse živi, pridite,
molimo! Cerkevna molitev.

Cesarju Konstantinu se je v vojski proti paganskemu Maksenciju prikazal križ v višavi kot znamenje in močno poročstvo skorajšnje velike zmage. V sedanjih časih pa se prikazuje drugo, srečo oznanujoče božje znamenje: presveto Jezusovo Srce, nad njim križ, blesteč med plameni v najsvetejšem žaru. To znamenje bodi znamenje našega upanja, in čiščenje božjega Srca Jezusovega

najboljše poročstvo, da slednjič gotovo zmaga sv. cerkev in da se mi v njej zveličamo. Tako govore sv. Oče v svoji okrožnici z dné 25. maja 1899 o posvetitvi človeštva presvetemu Srcu Jezusovemu.

Mi pa smo sedaj v osmini praznika Jezusovega presvetega Srca (obhajamo zadnji dan slovesne tridnevnice), ko se dan na dan razlega ponovljena slava in hvala božjemu Srcu, ko se zopet toliko spravnih prošelj poklada na altar pred Jezusa, v najsvetejšem zakramentu pričujočega s svojim božjim Srcem. Po litanijah presv. Srca Jezusovega molimo po določbi sv. Očeta posebno posvetivno in pravno molitev k božjemu Srcu. To molitev moremo po njeni vsebini razdeliti na tri dele: 1.) ko prosimo Jezusa, Zveličarja človeškega rodu, naj nas svoje zveste vernike sprejme kot svojo posebno lastnino; 2.) ko ga prosimo, naj bo naš kralj, pa ne samo naš, ampak tudi tistih, ki so sicer krščeni, pa so v verskih zmotah ali verskem razkolu; naj bo slednjič tudi kralj nevernikov, malikovalcev; 3.) ko prosimo za sv. cerkev, za mir vsem narodom in za splošno česčenje in hvalo božjega Srca.

V tej molitvi se mi vidi znamenito zlasti to, da nam sv. Oče v njej stavijo pred oči Jezusa Kristusa kot kralja, kakor bi nam hoteli s sv. cerkvijo zaklicati: »Kralja, kateremu vse živi, pridite, molimo!« In ravno to sem si namenil pojasniti vam danes, da je, in kako je Kristus kralj. Torej rečem: Jezus Kristus je kralj: I. kot edinorojeni Sin Boga Očeta; II. kot Odrešenik sveta in naš Zveličar; III. kot naš zapovednik in prihodnji sodnik. Po tem pojasnilu upam, da vam bo bolj umevna cela molitev.

I. Po svoji božji naravi je Jezus kralj od vekomaj do vekomaj in vlada s prirojeno pravico. Nadangel Gabriel je prinesel to resnico iz nebes na zemljo ter jo najprej oznanil prečisti Devici Mariji v Nazaretu, rekoč: *Ta bo velik in Sin Najvišjega imenovan; in bo kraljeval v hiši Jakopovi vekomaj; in njegovemu kraljestvu ne bo konca.* (Luk. 1, 32.) Ob njegovem rojstvu so trije modri naravnost vprašali: *Kje je kralj Judov, ki je rojen.* (Mat. 2, 2.) Ko začne očitno učiti in si zbira svoje učence, nago-
vori ga Natanael tako-le: *Učenik! ti si Sin božji, ti si kralj izra-
elski.* (Jan. 1, 4.) In Jezus je bil zadovoljen s tem nagovorom. Sam

se sicer ni hotel imenovati kralja, tudi ni pustil, da bi ga bili ljudje izvolili za kralja, ker ni bil v tem pomenu kralj, kakor so zaslepljeni judje mislili in pričakovali. Pač pa je v vsem svojem govorjenju in dejanju kazal dovolj očitno, da je vsemogočni kralj, kateremu so stregli nebeški duhovi in slavo peli, kateremu so bili pokorni tudi hudobni duhovi, kateri je ukazoval naravnim močem, viharjem, boleznim, smrti, kakor poveljnik zapoveduje svojim vojščakom in gospod svojim poslom.

Ko pa je Jezus stal pred Pilatom, pritrdil je sam, da je kralj. Rimski oblastnik ga namreč vpraša: »Tedaj si ti kralj? Jezus odgovori: *Ti praviš, da sem jaz kralj. Jaz sem v to rojen in v to prišel na svet, da pričam resnici.* Poprej pa mu je rekel Jezus: *Moje kraljestvo ni od tega sveta.* (Jan. 18.) In vendar je dal Pilat zapisati na križ: *Jezus nazareški kralj Judov.* (Jan. 19, 19.) Res je torej Jezus kralj, pa kralj naših src, naših duš, katere vodi s svojo nebeško modrostjo ter upliva na-nje po svoji milosti. Táko je duhovno kraljestvo njegovo. In to je ravno, kar ga najbolj odlikuje pred vsemi drugimi kralji; zakaj vsi drugi ne morejo gospodovati človekovemu srcu. Jezus pa je vodnik in zapovedovalec naših src, kakor je izrekel sv. Pavel: *Živim pa, toda ne jaz, živi pa v meni Kristus.* (Gal. 2, 20.) In zopet vemo, da drugih kraljev oblast ne seže na oni svet, Jezus Kristus pa kraljuje v tem in onem kraljestvu. Pred svojim vnebohodom je rekel: *Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji.* (Mat. 28, 18.) In zakaj mu je dana vsa oblast? Zato, »ker je sin kralja vseh kraljev in zato tudi dedič vesoljne oblasti. Njegovo vladarstvo je vsled tega tudi najvišje, neodvisno, nobeni tuji volji podvrženo, vladarstvo, ki mu ni nič enakega ali podobnega.« (Okrožn.)

Tak je bil Mesija prerokovan v stari zavezi, kakor se bere v 2. ps., kjer pravi Sin božji sam o sebi: *Jaz pa sem od njega kralj postavljen čez Sion, njegovo sveto goro. Gospod mi je rekel: Moj sin si ti, danes sem te rodil. Prósi me, in dal ti bom narode v delež, in pokrajine zemlje v tvojo lastnino. Sv. oče pravijo o teh besedah: »S tem spoznava, da je prejel od Boga vso oblast, ne-le nad vesoljno cerkvijo, kar pomenja gora Sion, ampak tudi nad vsem drugim svetom, kakor daleč segajo njegove meje.«* Podlaga, na kateri sloni ta najvišja oblast, so besede: *Moj sin si ti.* Zato sv. Pavel pravi o njem, da je svetloba časti in podoba bitja njegovega, in da ga je Bog Oče postavil deležnika vseh reči. (Hebr. 1, 32) Torej ga je Bog postavil tudi gospoda, kralja vseh ljudi in angelov,

ker deležnik stopi v vse pravice gospodarstva in posestva tistega, ki mu jih izroči.

II. Kristus pa ne vlada le s prirojeno pravico kot edinorojeni Sin božji, ampak Kristus si je tudi pridobil to pravico kot *Odrešenik in Zveličar*. Naš kralj je on tudi kot *Odrešenik in Zveličar* naš. *Otel nas je (namreč) od oblasti teme* (Kol. 1, 13.) in *dal sam sebe v rešilo za vse*. (I. Tim. 2, 6.) »Torej so postali njegovo pridobljeno ljudstvo (I. Petr. 2, 9.) ne le katoličani in vsi, ki so veljavno prejeli krščanski krst, ampak vsi ljudje in vsak posamezen človek.« (Okrožn.) Sv. Avguštín pravi: »Vprašujete, kaj je odkupil? Poglejte, kaj je dal, in našli bote, kaj je odkupil. Kri Kristusova je plačilo. Kaj je toliko vredno? Kaj, ako ne ves svet, ako ne vsi narodi? Za vse ljudi je torej dal, kar je dal,«

In samo Jezus Kristus je naš *Odrešenik in Zveličar*, samo njegova vera prava in edinozveličavna, ker je tudi resnica samo ena. Prvak apostolov, napolnjen s svetim Duhom, je rekel judovskim velikašem: *V nobenem drugem ni zveličanja. Zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi mogli zveličani biti*. (Dej. ap. 4.) In sam je rekel Jezus o sebi: *Jaz sem pot, resnica in življenje* (Jan. 14, 6.) Zato pa pravijo sv. oče zopet v tisti okrožnici: »Kdor je zašel, naj se vrne na pravo pot; če so duhovi otemneli, naj prepodi temo luč resnice; če je zavladala smrt, oprimimo se zopet življenja.« Sv. Pavel pa pravi: *Za vse je umrl Kristus, da tudi, kateri živé, ne živé več sebi, ampak njemu, kateri je za-nje umrl in (od mrtvih) vstal* (II. Kor. 5, 15.), to je da ti, kateri živé, ne živé več po mesu, ampak po duhu, po volji in zgledu Kristusovem, ki je umrl, da bi nas odrešil in zveličal.

Posebno pa je Jezus Kristus kralj vseh kristijanov, zlasti katoličanov. Navada je, da podložniki svojemu kralju obljubijo ali celo prisežejo zvestobo in pokorščino. Kristijan stori to pri svetem krstu, kjer se odpové kralju spodnjega sveta ter obljubi zvestobo, udanost in pokorščino kralju nebeškemu. In kje je kak kralj, ki bi imel tako ogromno armado vojščakov, kakor jih ima kralj nebeški, Jezus Kristus? In kje je kak gospod, ki bi imel toliko podložnikov in toliko služabnikov, kot Gospod Jezus, *ki je v časti Boga Očeta*. (Fil. 2, 11.) Samo katoličanov je po svetu okrog 250 milijonov ne oziraje se na druge kristijane. Povsod pa, kjer jih vojska ne zadržuje, spoznavajo ga vsi ti milijoni za svojega kralja javno po tisočih cerkvah in posebej še ob slovesnih procesijah.

Žalibog, da je še mnogo milijonov ljudi na svetu, ki bodisi iz nevednosti, bodisi iz hudobne volje ne spoznavajo Jezusa Kristusa, svojega najvišjega oblastnika. Za te pa je treba moliti, treba jih izročevati božjemu Srcu Jezusovemu, treba podpirati tudi katoliške misijone, da bi prej ko prej vsi ti ljudje, naj si bodo bele ali črne, zelenkaste ali rdečkaste barve prišli do zavesti tega, kar je rekel Jezus v svoji velikoduhovski molitvi po zadnji večerji: *To pa je večno življenje, da spoznajo tebe, samega pravega Boga, in Jezusa Kristusa, katerega si poslal.* (Jan. 17, 3.)

III. Jezus Kristus je naš kralj, ker je tudi naš zapovednik in prihodnji sodnik.

Pozemeljski kralji dajejo v svojih posvetnih kraljestvih zakone (postave), po katerih naj se ravnaajo ljudstva, da se ohrani red in mir po deželah, ter morejo ljudje živeti srečni in zadovoljni. Postavljeni so pa tudi uradniki in sodniki, ki imajo nadzorovati, kako se postave izpolnjujejo, in hudovoljne prestopnike kaznovati. Tako je tudi kralj nebeški uredil svoje duhovno kraljestvo na zemlji. Dal je svojim podložnikom najboljše postave, najmodrejše zapovedi, katere nam veleajo, Bogu služiti tako, da bo njemu v večjo slavo, nam pa v časni in večni blagor. Postavil je na zemlji svoje namestnike, ki v njegovem imenu vladajo njegovo kraljestvo in vodijo duše proti nebeški domovini. Desetere božje zapovedi je on potrdil, cerkev pa je izdala še svoje petere v njegovi moči, v moči svojega ustanovnika. Posebej je še povdarjal zopet in zopet obe zapovedi o krščanski ljubezni ter z besedo in zgledom učil in deloval tako, da je pravemu katoličanu takorekoč vse postava, kar nam o Jezusu sporočajo sveti evangelji za naše življenje primerne. Pomočki, da moremo lažje izpolnjevati njegove postave, pa so sv. zakramenti, ti prečudni vrelci božje milosti, potem daritev sv. maše, božja beseda in razne pobožnosti.

O svojih namestnikih, o »učehi cerkvi«, je rekel Jezus: *Kdor vas posluša, mene posluša; in kdor vas zaničuje, mene zaničuje; kdor pa mene zaničuje, zaničuje tistega, ki me je poslal.* (Luk. 10, 16.) V teh besedah imate vi kot »poslušajoča cerkev« določen navod, kako treba misliti in ravnati, če hočete, da vas nebeški pastir tudi spozna kot svoje poslušne in pokorne ovce na zemlji. Vendar pa nikogar ne sili, da bi moral biti pokoren, kakor to delajo pozemeljski kralji. To je čisto prostovoljno, pa zato tudi zaslužno za večno življenje. Na onem svetu bo še-le popolnoma poplačan zvesti služabnik nebeškega kralja; na drugem svetu pa bo tudi,

kakor si sedaj pripravi, pravično kaznovan leni in uporni hlapec evangeljskega Gospoda.

Tako deluje nebeški kralj ne-le kot najmodrejši zapovednik, ampak tudi kot neskončno pravični sodnik, a se bo v svojem veličastvu kot sodnik živih in mrtvih razodel popolnoma še-le ob koncu sveta. Pozemeljski kralji sodijo po svojih sodnikih, v zeló važnih rečeh razsojajo tudi sami. Nebeški kralj sodi sedaj po svoji cerkvi očitno, nevidno pa sodi pri posebni sodbi in bo pred vsem svetom sodil pri vesoljni sodbi. Pozemeljski kralji imajo ječe za hudodelnike. Nebeški kralj ima vice za časne kazni, pekel za večne kazni. In med tem, ko se na svetu ali ne more ali pa noče vselej izkazati pravica, izreče nebeški kralj vselej neskončno pravično sodbo, vsled katere bo vse dobro natanko poplačano, in vse hudo ravno tako ostro kaznovano. In da je Jezus sam tisti sodnik, povedal je z besedami: *Oče nikogar ne sodi, temveč je vso sodbo dal Sinu, da vsi časte Sinu, kakor časte Očeta.* (Jan. 5, 22, 23)

Dà, verni kristijani, kralja, kateremu vse živi, pridite, molimo! Sedaj ga poznamo še bolj. Kralj je kot edinorojeni Sin Boga Očeta, kralj je kot Odrešenik sveta in naš Zveličar, kralj je kot naš zapovednik in prihodnji sodnik. Tacega molimo in častimo v oni posvetivni molitvi papeževi, kjer kličemo Jezusu — kralju: »Tvoji smo, tvoji hočemo biti.« Tamkaj-le v monštranci nas sedaj gleda in nas posluša ta kralj vseh kraljev; tamkaj v presv. zakramentu pa nam tudi kliče: *Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.* (Mat. 11, 28.) Glejte, ljubi kristijani, tako nas milo vabi k sebi On, ki je naznanil v stari zavezi predpodobno, da ostanejo njegove oči in njegovo srce ondi (v templu, v cerkvi) vse dni. (II. Kor. 7, 16.) Njemu, svojemu Jezusu, zakličimo v sklepu z besedami sv. Pavla: *Kralju pa večnosti, neumrljivemu, nevidnemu, samemu Bogu bodi čast in slava vse vekomaj.* (I. Tim. 1, 17.) Amen.

V. Bernik.

Tretja nedelja po Binkoštih.

Veselje nad izpreobrnjenim grešnikom.

Povem vam, da tako bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se pokori, kakor nad devetindevetdeseterimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore.

Luk. 15, 7.

Kdo more prav umeti, kdo primerno izreči ali v celem obsegu le misliti, kolike dobrote nam je iz nebes prinesel Sin božji? Kakor zlato solnce dobrodejno upliva na sleherno stvar — in kamor ne sežejo njegovi mili žarki, tam pa deluje njegova krepčilna toplota — tako je naš božji Zveličar hotel vsem vse postati, in kogar ni obsijala čarobna moč njegovega lepega zgleda, njega naj bi ogreval milobni čar njegovega božjega nauka. Zato nam je zapustil toliko lepih prilik, po katerih se nam vedno oživlja njegov božji nauk, in v katerih, kakor v dušnem ogledalu, gledarno poučne zgleda, da v dobrem stanovitno napredujemo, se hudega skrbneje varujemo, da se pokore ne ustrašimo, nad božjim usmiljenjem ne obupamo, pa tudi predrzno ne grešimo na božjo milost.

Tako nam naš nebeški Učenik tudi v današnjem sv. evangeliju pripoveduje dve krasni priliki, v katerih nam s primerami iz vsakdanjega življenja opisuje onc veliko veselje, ki vselej zavlada v nebesih, kolikorkrat se izpreobrne kak grešnik.

Tudi mi, predragi v Gospodu! smo grešniki, poboljšanja in prave pokore silno potrebni. Tudi mi moremo z veseljem napolniti nebo in zemljo, ako se resnično izpreobrnemo. Pomudimo se tedaj danes malo pri premišljevanju onega velikega veselja, ki nastane vselej, kadar se izpreobrne kak grešnik, ter odgovorimo si v tej uri na vprašanje: Kdo se veseli izpreobrnjenja grešnikovega, da se tudi mi vselej po storjenem grehu hitro zopet povrnemo k Bogu, da brez odloga nastopimo in z veseljem hodimo trnjevo, a kraljevo pot prave pokore, ki edina vodi do nebeškega veselja.

Ti pa, o Marija, skesanih grešnikov usmiljeno pribežališče, odpiraj nam z mogočnim ključem svoje priprošnje milosti polno Srce Jezusovo, da v tej uri prav spoznamo, kako sladko je veselje nad izpreobrnjenim grešnikom, da zanaprej sami radi po tem veselju hrepenimo, pa tudi bližnjemu pomagamo k izpreobrnjenju in pokori.

1. Kdo se veseli grešnikovega izpreobrnjenja? Veseli se ga pred vsem p r e s v. T r o j i c a. — Resnično izpreobrnjeni grešnik napolnuje z največjo radostjo dobrotljivo srce nebeškega Očeta.

Ko je postarani očak Jakob svojega ljubljenca — mladeniča Jožefa izgubil po hudobiji in zvijači njegovih bratov, bolela ga je ta izguba toliko, da nič na svetu ni bilo v stanu ga utolažiti. Ko pa naenkrat izvé, da je njegov Jožef živ in zdrav, tedaj se zdani v njegovem užaljenem očetovskem srcu, zdi se mu, kakor da bi se bil zbudil iz dolgega spanja, samega veselja je pripravljen umreti, da le še enkrat vidi obličje svojega sina. Glej, spokorjeni grešnik, enako razveseli tudi tvoje izpreobrnjenje ljubezni-polno srce najboljšega Očeta nebeškega.

Vi, krščanski stariši, ki ste imeli poredne otroke, ki so morda več let pohujšljivo živeli ter vam pripravili marsikatero bitko uro, pozneje pa se s pomočjo milosti božje popolnoma izpreobrnili in poboljšali, vi si to resnico najložje predstavljate. Kaj ne, kako vas je v srce bolelo, gledati svojega trmoglavega sina, svojo razuzdano hčer, ko ste jim morali vsako reč po dvakrat ukazati, nazadnje pa vendarle sami storiti; ko ste morali poslušati, kako se vam odgovarjajo, preklinjajo, ko ste morali radi njih prebedeti cele noči, prenašati zaničevanje cele soseske, slišati čez nje pritožbe duhovske in posvetne gosposke? Kaj ste vse storili, koliko darovali, da še zakličete nazaj na pravo pot pregrešnega otroka, predno se prerano zvrne v strmi prepad časne in večne nesreče? Veliko ste molili, sv. maše naprosili, sv. obhajila darovali, na božja pota hodili, — že ste mislili, da je vse zamujeno . . . Tu naenkrat šine žarek milosti božje v pregrešno srce vašega otroka, in tisti, kojega ste imeli za izgubljenega, se po kaki pridigi ali po dobri spovedi popolnoma poboljša, vas prosi odpuščanja ter obljubi z vzglednim življenjem v prihodnje nadomestiti vsa razžaljenja. Kaj pravite, stariši predobri, kako vam je v takih trenutkih bilo pri srcu? Gotovo štejete take trenutke med najveselejše svojega življenja. In vendar je to veselje le slaba predpodoba tiste radosti, ki polni srce nebeškega Očeta, kadarkoli se izpreobrne kak grešnik.

2. Grešnikovega spreobrnjenja se veseli B o g S i n. To nam spričuje Jezus Kristus sam, ko se v priliki današnjega sv. evangelja tako lepo primerja skrbnemu ovčarju, ki popusti devetindevetdeset ovac in gre iskat izgubljene. Kako se prestraši dober pastir, ko pogreši izgubljeno ovco, za katero je odgovoren. Kje naj jo išče? Kaj, če je ne najde? V tem strahu zapusti svojo

čredo, prekorači hrib in dol, ne gleda ne na glad in žejo, ne na trud in nevarnost. Nazadnje jo vendarle najde. Kako se bo zmaščeval nad njo? Jo bo li tepel, suval, zapodil v globok prepad? O, nikakor ne. V trenutku pozabi na ves trud, ki ga je imel med iskanjem, ne vidi krvavih ran, katere mu je sekalo bodeče trnje na potu, se ne zmeni za utrujenost vsled daljnega pota, da ima le najdeno ovco na svojih ramah, da bo le čreda kmalu zopet popolna, ta vesela zavest mu polni srce ter podviza trudne stopinje.

Predragi v Gospodu! Ali nimate v tej poljudni, evangeljski priliki prav živo naslikano, kako da ravna najboljši pastir Jezus Kristus z najnesrečnejšo ovčico, z ubogim grešnikom? Da prav spoznamo, koliko veselje ima Jezus nad grešnikovim izpreobrnjenjem, treba nam je le premisliti, koliko je on za grešnika storil. On ni le učil, *da noče smrti grešnikov*, temveč je porabil tudi vsako priložnost, grešnike k sebi vabiti, dasiravno je radi tega slišal marsikatero grenko očitiranje od hinavskih farizejev. Da, celo življenje Jezusovo ni bilo družega, kakor ljubeznivo vabilo, neprestana skrb za grešnike. Vse njegove besede od prvega glasa v betlehemskelem hlevcu do zadnjega klica na križu, vse njegove stopinje od prvega romanja v Jeruzalem do zadnjega pota na Kalvarijo, vsa njegova dejanja od prvega čudeža, s katerim je obveselil svate v Kani Galileji, do zadnjega čudeža, s katerim je zapečatil svoje božje nauke, vse to je bilo storjeno za tebe, o grešnik. Bi li potem še mogel kdo dvomiti o veselju Jezusovem nad izpokorjenim grešnikom?

Da si pa še bolj živo predstavljamo veselje Jezusovo nad grešnikovim izpreobrnjenjem, pomislimo še, kaj grešnik dela, kadar greši, in kaj stori, kadar se spokori. Ako smemo s sv. apostolom Pavlom po pravici trditi, da grešnik, ko greši, Jezusa z novega muči, na novo križa, smemo tudi nasprotno brez skrbi reči, da grešnik s svojo pokoro lajša in manjša Jezusovo trpljenje. Glej torej grešnik, če ti preklinjaš, Jezusa za uho biješ; če kradeš, goljufaš, Judeževe groše pobiraš; če obrekuješ, opravljaš, Jezusa krvavo bičaš; če se bahaš, prevzetuješ, Jezusu obleko ropaš; če pijančuješ, nezmerno živiš, Jezusu kis, žolč in mero mešaš; če nečisto živiš, Jezusu trnjevo krono pleteš Nasprotno pa, če moliš, pri Jezusu bediš; če ubogajme daješ, Jezusa nazaj kupuješ; če o bližnjem spoštljivo govoriš, se za njegovo dobro ime poteguješ, Jezusa od stebra odvezuješ; če se ponižno nosiš, Jezusa oblačiš; če zmerno in trezno živiš, Jezusa krepčaš; če si za čisto

srce skrbiš, Jezusu zlato krono pripravljáš. — Kdo, ki to pre-mišluje, bi pač mogel še v grehu živeti ter tako kratiti Jezusu tisto veselje, po katerem najbolj hrepeni, po katerem ga je žejalo še v smrtni uri na križu?

3. Grešnikovo izpreobrnjenje je veselo za sv. Duha, ki hoče le v očiščenem srcu prebivati. Če že preprostega človeka nič kaj ne veseli, stopiti v hišo, ki je vsa umazana, okajena, zanemarjena, če se še nam kaj ne zdi bivati v stanovanju, ki je le na pol izdelano, slabo pobeljeno, površno pometeno in osnaženo, s pajčevino prepreženo in s smetmi nastlano, kdo bi si drznil le še misliti, da bi veselilo sv. Duha, stanovati v pregrešnem srcu. Po besedah sv. pisma je naše telo hiša, prebivališče sv. Duha: *Ali ne veste, da ste tempel božji, in da sv. Duh v vas prebiva?* (I. Kor. 3, 16.) vprašuje sv. apostol. Grešnik prežene sv. Duha z vsemi njegovimi milostmi, z vsemi darovi in sadovi iz svojega srca, ter na stežaj odpre vrata tega svojega stanovališča hudemu duhu. Vsak smrtni greh je odpoved za sv. Duha in glasno vabilo za satana. Ko se pa grešnik zopet izpreobrne, se s ključem sv. odveze zopet odklenejo zapahnjena srčna vrata sv. Duhu, z resnično pokoro se čisti in snazi stanovanje tvojega srca za prihod sv. Duha, iz lepih čednosti se pletejo venci in stavijo slavoloki v očiščenem srcu, v katero se vrne visoki gost — sv. Duh. Zato se je pa sv. Duh še apostolom prikazal v podobi plamena, ki vse povžije, kar ni čistega, kar ni snažnega. Zato je izvolil podobo belega goloba, najčistejše stvarice, ki si najraje snažne kraje izbira za svoj počitek.

Sedaj predragi, vam pa tudi utegne biti jasno, zakaj mnogi ljudje nimajo nič veselja do svetih reči, do raznih pobožnosti, do bogoljubnega življenja; zakaj se jim vse to dozdeva le dolgočasno in suhoparno. Premalo molijo k sv. Duhu, premalo prosijo za njegove milosti, preslabo si očiščujejo svojo vest. Srce ni čisto, zato ni sv. Duha, pa tudi ne njegovih darov, zlasti ne daru pobožnosti, in zato ni duhovnega veselja.

4. Grešnikovega spreobrnjenja se veseli preblazena mati Marija. Komu izmed vas pač ni znana nad vse ljubezniva svetopisemska prigodbica o mladeniču iz Najma? Kdo, ki je že bral ali slišal to mило prigodbico, ni imel popolnega sočutja za žalujočo mater, ki žalosti vsa potrta tava za pogrebom svojega edinorojenca? Izgubila je reva edinega sina v cvetu življenja. Kdo jo bo podpiral v starosti, kdo jo tolažil v bridkosti? Izgubila je bila že moža; izgubila zdaj še sina, izgubila je ž njima vse. V svojo neznosno

usodo vsa zamišljena, prevelike žalosti vsa prevzeta, se more še komaj po koncu držati. Pa glej, kako naenkrat se vse izpremeni. Jezus, žalostnih najboljši tolažnik, sreča sprevodnike, s svojo vsemogočno besedo obudi mrliča k življenju in živega ter zdravega vrne strmeči materi. In kdo more dopovedati, kako se bliskoma vse izpremeni v občutnem srcu težko-izkušene matere? Kakor se za hudournim dnevom dvakrat lepše utrinja jutranja zarja, tako se s podvojeno radostjo oklepa blago srce presenečene matere svojega zdaj še bolj ljubljenega sina. Mati iz Najma pa je le slaba predpodoba najboljše matere Marije, in njeno veselje nad obujenim sinom le medla senca istega veselja, ki polni prečisto Marijino srce, kadar se izpreobrne kak grešnik. Tisto veselje, katero je občutila Marija, ko je po tridnevnem, skrbi polnem iskanju zopet našla Jezusa, se vselej iznova vzbudi v srcu Marijinem, kadarkoli se izpreobrne kak grešnik. Saj je ona okusila vse trpljenje svojega božjega Sina ž njim vred, torej tudi dobro vé, kolike vrednosti je človeška duša in koliko se pridobi, ako se izpreobrne kak grešnik. Zato pa pobožni kristijani kaj radi k Mariji molijo za izpreobrnenje grešnikov, zato je sv. cerkev upeljala in z mnogimi odpustki obdarovala prelepo bratovščino presv. srca Marijinega, koje udje molijo vsaki dan Češčenamarijo s pristavkom: »O Marija, pribežališče grešnikov, prosi za nas!«

5. Grešnikovega izpreobrnenja se veselé vsi kori nebeških angelov. Ko je bil ošabni Lucifer od zmagoslavnega Mihaela treščen v brezno peklensko, je bilo mnogo nebeških sedežev izprazojenih, katere naj bi po mnenju svetih cerkvenih učnikov zasedli ljudje, ki se zveličajo. In če se po vsaki zveličani duši pomnoži tovarišija angelov, se pomnoži tudi veselje duhov nebeških. In če je med angeli že veliko veselje nad pravičnimi, ki so itak na tem svetu že takorekoč udje angelske družbe, koliko večje veselje mora biti nad izpreobrnjenim grešnikom, ki takorekoč z nova vstopi v to družbo nebeško. Prav posebej pa se izpreobrnjenega grešnika veselé angeli varuhi, ki vidijo obilno poplačan ves trud, ki so ga imeli s takim grešnikom.

6. Tudi med svetniki božjimi vlada brezmejno veselje nad izpreobrnjenim grešnikom. Sveti Avgustin trdi, »da je ložje mrliča obuditi, kakor grešnika izpreobrniti«, in vendar je to težko delo bilo svetnikom najljubše opravilo na zemlji. Saj so mnogi med njimi celó svoje življenje posvetili edino v ta namen. Sveti apostol Pavel je, iskajoč grešnike, po svojih misijonih obiskal okolu

30 raznih dežel in otokov, in njegova prekrasna apostolska pisma le kar goré svete želje, pridobiti duše za nebesa. *Bog mi je priča, kako želim po vas vseh v srcu Jezusa Kristusa*, piše Filipljanom (1, 8.). *Kdo oslabi in bi jaz ne oslabel? Kdo se pohujša, in bi mene ne peklo?* (II. Kor. 11, 29.) zagotavlja Korinčane. In ko jemlje v Miletu slovo v navzočnosti zbranih škofov in mašnikov Male Azije, pravi: *Tri leta noč in dan nisem nehal s solzami opominjati slehernega izmed vas.* (Dej. ap. 20, 31.) Sv. Frančišek Ks. je v desetih letih nad dva jset raznih paganskih narodov izpreobnil, v enem mesecu 10.000 paganov krstil, tako da mu je že roka omahovala in jezik opešal. In komu ni znano, koliko je žrtvoval sv. Ignacij Lojolanski, sv. Frančišek Saleški, kako so hrepenele svete device, Magdalena Paciška, Jedert, Terezija i. dr., naj bi se prav veliko grešnikov izpreobrnilo, prav mnogo duš kupilo za nebesa. Lahko si potem pač mislimo, koliko veselje vlada v nebesih med svetniki, ako se na zemlji izpreobrne kak grešnik.

7. Pa ne le v nebesih, tudi na zemlji povzroči grešnikovo izpreobrnjenje veliko veselje. Veselijo se ga pred vsem goreči dušni pastirji. Srce Jezusovo je bilo zavoljo grehov s sulico prebodeno in Srce Marijino je prebodel oster meč sedmerih žalosti. Ravno tako krvavi in žaluje srce gorečih dušnih pastirjev, ako imajo v svojih župnijah trdovratne grešnike, ako vidijo nad njimi izgubljen sad svojega trudapolnega dela. Če hočete torej svojim dušnim pastirjem prirejati veselje, pomagajte jim izpreobračati grešnike, s svojim lepim zgledom, z besedo, s svarjenjem.

8. Grešnikovega izpreobrnjenja se veselé vsi udje domače družine. Le povej mi dobri mož, ako je tvoja žena od zadnje spovedi s teboj bolj potrpežljiva, prijazna, postrežljiva, če ni več trmasta, jezična, ali se ti ne veseliš odkritosrčno njenega izpreobrnjenja? Povej, žena blaga, ako tvoj mož od zadnjega misijona sèm več ne pijančuje, ne igra, ne zapravlja, doma več ne razsaja, ali ga nisi ti zopet vesela, kakor si ga bila na dan poroke? Povejte stariši ljubi, če zdaj vaši otroci raje ubogajo, doma ostajajo, pridno delajo, ali ni to za vas večje veselje, kakor če bi vam kdo celi svet ponudil?

9. Najbolje pa se grešnik sam veseli svojega izpreobrnjenja. Tu mi pa ni treba iskati zgledov, vašo lastno izkušnjo tu zakličem na pričo. Le povejte mi odkritosrčno, kako pa vam je bilo po zadnji dobro opravljeni spovedi, na katero ste se prav skrbno pripravili, ste se čisto spovedali, pa ste v globočino svojega srca občutili žalost nad storjenimi grehi? Kako vam je bilo, ko so vas

spovednik potolažili ter izrekli nad vami dve mogočni besedi: Odvežem te? Ali se vam ni zdelo takrat, kakor da bi vam bil kdo odvalil težek kamen iznad srca? Ali se niste čutili popolnoma drugega človeka? — Ali da vprašam dalje, da kličem za pričo vašo lastno skušnjo: zakaj štejete dan svojega prvega sv. obhajila med najlepše dneve svojega življenja, zakaj polni neka neznana radost vaše srce, ako se spominjate na srečne dni svoje mladosti? Ali ne zato, ker ste bili takrat tako sami s seboj zadovoljni, tako nedolžni in čisti, da še o grehu skoraj nič vedeli niste ali pa ste ga sovražili z vso močjo svojega mladostnega srca?

Grešnik, grešnica! Glej vse se veseli tvojega izpreobrnjenja, nebo in zemlja željno pričakujeta tvoje pokore in tudi ti sam si s tem pripraviš največjo tolažbo. Ne mudi se torej nadalje še v grehu, raztrgaj še danes jeklene sponke grešnih navad, ne obotavljaj se, nastopiti strme poti prave pokore, ki te varno pripelje v družbo izvoljenih, kjer bo večje veselje nad teboj, kakor nad devetidevetdeseterimi pravičnimi. Amen.

J. Rotner.

Četrta nedelja po Binkoštih.

I. Potrpežljivost.

Učenik! vso noč smo delali, in nismo nič ujeli. Luk. 5, 5.

Kdo ne vé, kako junaškega se je skazal očak Job v čednosti, ki ji pravimo potrpežljivost? Bog je skušal pravičnega moža in vzel mu je vse: veliko čredo ovac, kamel, volov, hišo mu je razrušil, otroke posul, celó žena ga je popustila in prijatelji so ga zaničevali. Naposled je izgubil celó ljubo zdravje in na gnoju je ležal, zapuščen od vsega sveta. Tako bogat mož — a naenkrat je bil ob vse. In vendar Job ni tožil nad božjo previdnostjo, ni se znašal nad nikomur in potrpel je vse. Zato je pač mogel vprašaje potrditi: *Ali nisem bil potrpečljiv?* (Job. 3, 26.)

Tudi galilejske ribiče ob genezareskem jezeru je Bog skušal. Učenik! vso noč smo delali, in nismo nič ujeli, potožili so apostoli svojemu Gospodu. Že so izpirali svoje mreže in minila jih je volja, da bi še dalje delali. Toda godrnjali niso nad neuspešnim svojim delom, niso preklinjali temne noči in niso se togotili nad kalnim jezerom.

Pričakovali so potrpežljivo božje pomoči in celó nagli Peter se je premagoval. Niso zastonj čakali. Jezus je prišel do njih in na njegovo besedo so vrgli še enkrat mrežo. In ribji lov je bil tako obilen, da so se mreže trgale.

Potrpežljivost, predragi v Kristusu, priporočam vam tudi jaz po zgledu apostolov, da rešite svoje duše, ravnaoč se vedno po pravih krščanske modrosti. O koristi in potrebi potrpežljivosti vam bom danes govoril.

Nič se ne zgodi na svetu brez vzroka (Job. 5, 16.). Tudi čednost potrpežljivosti ima svoj vzrok. Po grehu prvih starišev je prišla na ljudi časna in večna smrt in še veliko drugega hudega za dušo in telo, kakor nadloge in težave, bolezni, pomanjkanje, nesreče, preganjanje itd. Vse to hudo pa moramo potrpežljivo prenašati, ako hočemo, da nam je taisto zaslužno. Zakaj Kristus je tako učil in ta nauk tudi s svojim življenjem zapečatil. *Ali ni bilo potrebno, da je Kristus trpel in tako v svojo čast šel?* dejal je v Emavs gredočima učencema.

Kar pa je nam zaslužno in Bogu prijetno, to je dobro delo. Dobrih del potrebujemo pa neobhodno za svoje zveličanje, za svojo časno in večno srečo, zakaj *vera brez del je mrtva*, uči sv. Jakob. Potrpljenje je zategadelj dobro delo, je potrebno za naše zveličanje, potrpljenje ima svoj izvor, svoj vzrok v našem zveličanju.

Bog kaznuje greh, vsaka razžalitev božja potrebuje popravka, pokore, potrpljenja. A tudi pravičnika Bog skuša, toda le zato, da se njegova čednost pokaže v lepšem svitu in da bo svetniška njegova krona tem dragocenejša. *Kogar Bog ljubi, ga pokori.* Vsakako nam je torej potrpljenje potrebno.

Star slovenski pregovor pravi, da je potrpljenje božja mast. Mast je tvarina, s katero se béli jed, da je okusnejša in tečnejša. Z mastjo se maže marsikaka stvar, da je volnejša in gibčnejša. Kolesa mažejo, da raje tekó, vijaki se mažejo, da se raje odvijajo.

Ako mi potrpite, ljubi duhovnjani, tudi mažemo, gladimo, mečimo in medimo takorekoč božjo pravico, da se nam pokaže usmiljena, prizanesljiva in dobrotljiva. Potrpljenje je tista čudotvorna mast, s katero zavračamo greh in vabimo čednosti. Z mastjo potrpljenja mečimo takorekoč večnega Sodnika, da bi nam raje spregledal in odpustil pregrehe.

Ako tedaj potrpite, tolažimo božjo pravico in čistimo svojo dušo. *Potrpežljivost se poskuša v britkosti.* Ljubi moji poslušalci!

mažimo torej, mažimo s potrpljenjem, zakaj božja mast je to! Kako natančno nam sveti Pavel popisuje, kako moramo potrpeti! *V vseh rečeh se skažimo božje služabnike v velikem potrpljenju, v nadlogah, v potrebah, stiskah, ranah, ječah, uporih, trudih, čuvanju, postih, čistosti, znanju, prizanašanju, prijaznosti sv. Duhu* (II. Kor. 6.) In apostoli današnjega svetega evangelja? Ni bila tako majhna reč, celo noč čakati zastonj na ribji lov! Toda vztrajali so celo noč, vstrajal je celó vročehrvni apostol Peter in pričakali so Kristusa. Obilno jih je poplačal za njihovo potrpljenje.

In vendar, ljubi moji v Gospodu! Kako neradi kaj potrpiamo!

Ako mati odreže otroku kos kruha, že se namrdne: nečem ga, premajhen je; ali pa: sestra ste dali večega. Dekla položi žlico iz rok, češ: saj ni nič zabeljeno, ali pa: samo dve jedi ste. — Če pastirju krava pogleda v sosedov zelnik, že jo mora zakleti. Če voznik poganja v klanec, pripreči mora večkrat satana. Če drvar ne more vzdigniti, imeti hoče za pomagača krščenega peklenščka. Kmet orje in živina mu stopi napak: vsaj najmlajšega vražica ji zadrevi za hrbet, ako že ne otike. Oh, kako potrpljenje je to?

Družina moli rožni venec, toda hči mora mej tem sklede pomivati. Brat reče sestri: ti moli, mati molijo prepočasi. Dekle govori tovarišici pred cerkvijo: počakaj, še to-le ti moram povedati, saj še ni vkup odzvonilo. Komu je pridiga predolga, komu sv. maša z leviti, komu drugemu je premraz po zimi, po leti prevroče v cerkvi! In ko bi jaz govoril še pol ure, že bi se marsikdo nevoljno premikal, češ, kako dolgo še? — Oh, kje je potrpežljivost?

Če človeka doleti nesreča, takoj izrohní in Boga toži namesto sebe. Ne pomisli, da je *blagor človeku, ki ga Bog tepe*. (Job 5, 17.) Če ima kdo dosti, imel bi rad še več. Ako vidi drugega, da se mu bolje godi, kakor njemu, že pozabi besedo božjo: *Ali naj ne pijem keliha, ki ga mi je Bog poslal* (Jan. 18, 11.)?

Sv. Vincenciju Fereriju se je pritožila neka žena, češ, da jo mož pretepa, kadar pride pijan domov. Svetnik pa ji nasvetuje to-le: »Poprosi samostanskega vratarja, da ti dá steklenico vode iz samostanskega vodnjaka. Kadar pride tvoj mož domov, hitro vzemi te vode v usta in drži jo na moč dolgo v ustih. Zagotovim te, da se tvoj mož ne bo več jezil in krotak bo kakor jagnje.« Žena obljubi nasvet izpolniti. Ko se vrne mož domov, začne razgrajati po stari navadi. Toda žena mu ni oporekala, ker je imela vode polna usta. Mož ni slišal oporekanja in takoj je umolknil. To se je tudi drugič in tretjič tako zgodilo. Mož se je čudil, da je žena

postala tako potrpežljiva ter hvalil Boga, da je ženo spreobrn timer in ji usta zamašil.

Žena pa se gre svetniku zahvalit, da ji je moža tako spremeril. Ta pa ji odgovori: »Pripomoček, ki sem ti ga nasvetoval, ni voda iz samostanskega vodnjaka, ampak tvoja potrpežljivost. S svojimi ugovori in žalitvami moža le dražiš. Ker pa si molčala, se je pomiril. Imej potrpljenje in mir bode v hiši.«

Predragi mi kristijan! Imej potrpljenje! Bodisi stanu kakršnega hočeš, ako ne znaš nič potrpeti, ako vskipiš, kakor poln lonec, ki ga gospodinja ne odstavi o pravem času od ognja, tedaj ne boš našel pravega srčnega miru in zadovoljnost bo bežala izpred tvojih oči, kakor senca pred človekom. Ako kristijan ne zna krotiti svojega slabega nagnjenja, množé se njegovi grehi kakor čebele, in čednosti zginevajo kakor kafra.

„Skozi križ in trpljenje
Gre pot v življenje,“

bral sem zapisano na nekem znamenju pod podobo sv. razpela. Ni ga otroka Adamovega, ki mu Bog ne bi bil naložil kakega bremena. Zato pa je treba breme tako nositi, da bo lahko; a to je le mogoče pod zastavo Kristusovo, ki je klical: *Moje breme je lahko*. Ni ga človeka, ki ne bi moral nositi kakega jarma. Zato pa je treba, da si jarem osladimo, in to je le zopet mogoče pod praporjem Kristusovim, ki je učil: *Moj jarem je sladek*.

Ljubi moji poslušalci, potrpite! Nebesa si moramo priboriti. *Nebeško kraljestvo silo trpi*. Dnevi človeškega življenja pa so kratki. Kako bi pač zamenjali kratko veselje za dolgo žalost, majhno srečo za večno nesrečo? Ne, ne, ne! *Trpljenje sedanjega časa se ne dá primeriti s prihodnjo častjo*. Vstrajajmo tedaj, kakor apostoli pri ribjem lovu; če bomo s Kristusom trpeli, bomo tudi s Kristusom kraljevali. Amen.

P. Bohinjec.

2. Delo v Jezusovem imenu.

Učenik! vso noč smo lovili, pa nismo nič ujeli; a na tvojo besedo bom vrgel mrežo.

Luk. 5, 5.

Zgodba današnjega sv. evangelija nam daje lep nauk, kako naj opravljamo svoja dela, da jih bo Bog v nebesih blagoslovil. Apostoli so se pečali vso noč z ribštvom; velikokrat so vrgli mreže v morje in storili, kar so le mogli, vedeli in znali, da bi se bilo

zajelo več rib. A ves njih trud je bil zaman. Kolikorkrat so potegnili svoje mreže na suho, vselej so bile prazne. Zato je Peter žalostno potožil Zveličarju: »Učenik! vso noč smo lovili, pa nismo nič ujeli.«

Kaj mislite, ljubi moji! zakaj pač apostoli kljub svojemu delu in trudu niso nič dosegli? Ali morda svojega rokodelstva niso prav umeli, ali pa so si za ribarenje izvolili neugoden čas? Ne to ne ono ni bilo krivo. Apostoli so ribštvo prav dobro umeli, saj so se že od svoje mladosti ž njim pečali. Prav tako so za to izvolili najboljši čas, ker prav ponočni čas, kakor uči skušnja, je za ribarenje najugodnejši. Vzrok, da se jim njih delo ni poneslo, je bil ta, ker ga niso opravljali v imenu Jezusovem. Preveč so sami v se in v svojo moč zaupali in zato so opustili, da bi si bili poprej izprosili božjega blagoslova; kajti *nič ni ne ta, ki seje, ne ta, ki priliva, ampak ta, ki rast daje*, Bog, govori apostol (I. Kor. 3, 7.). Kako dobro pa se jim je njih delo poneslo, ko so v imenu Jezusovem vrgli še enkrat mreže! Zajeli so tolik vlak rib, da so se jim mreže trgale in so dva čolna ž njimi napolnili. — Zategadelj premislimo danes ob kratkem, da ima tisti, ki dela v Jezusovem imenu, dvojen dobiček, namreč: 1. časnega in 2. večnega.

Za one presrečne dobe, ko so naši prvi stariši živeli v nedolžnosti, je bila narava vsa drugačna, kakor je sedaj. Zemlja je rodila sama od sebe raznotera zelišča in sadje, in ni je bilo treba s trdom, potom in trpljenjem obdelovati. Trud, pot in trpljenje pri obdelovanju zemlje je bil še-le nasledek greha. Le zaradi greha je Bog zemljo preklel, da nam rodi trnje in osat. Le zaradi greha smo obsojeni vsi, vsak po svojem stanu, k trpljenju in trudu, in le tisti, ki pridno in marljivo ter v imenu Jezusovem deluje, ima obljubo srečnega vspeha in izida vže na tem svetu.

1. Če premišljujemo imovinske razmere ljudi po mestih ali po deželi, nahajamo imovite družine, ki imajo vsega v obilnosti, in druge, katerih delež je lakota in pomanjkanje. Mogoče, da imajo nekateri posebno srečo, drugi posebno nesrečo. A sploh so vendar to izjeme. Navadno pa le velja, da tisti, ki pridno in marljivo delajo, si sčasoma opomorejo; lenuhi, igralci, zapravljivci, lahko- in dobroživci pa sčasoma razdenejo in zapravijo celó grofovsko imetja. — A kmečki ljudje mi porečete: Saj vendar delam od ranega jutra do večera, delam še celó po noči, vsak

krajcar desetkrat obrnem, predno ga izdam, nikoli lenobe ne pasem, nikoli ne zapravljam; a vendar nikoli nič nimam, nikoli si ne opomore. Nas kmete razdevajo največ slabi, hudi časi, prevelike davščine, prevelika izplačila na dotah, prevelike plače poslom, delavcem in najemnikom, preveliki hišni dolgovi, večkratne slabe letine; v dobrih letinah nasproti pa še tega ne moremo v denar spraviti, česar bi pri hiši lahko utrpeli; kar kmet pridela, nima nič cene in vrednosti. Marsikatera teh in enakih pritožb je resnična in pravična, kakor tudi marsikatera prihaja iz lastnega zadolženja; splošna napaka pa je vendar ta, da manjka pri delih pobožnega duha, to je: da se dandanes malo malo dela v imenu Jezusovem. Poglejte! Ko so se za Noetove dobe ljudje tolikanj namnožili, da jim je bila Senaarska dežela, kjer so prebivali, premajhna, sklenili so, predno so se razšli po svetu, zidati veliko mesto in stolp, ki bi s svojim vrhom segal do nebes, in bi ž njim proslavili svoje ime od roda do roda. Res so se tega dela lotili. Veliko tisoč in tisoč rok je delalo dan na dan, eni pri kopanju, eni pri zidanju, eni pri apnenicah, drugi v opekarnicah, in stolp se je že vzdigoval visoko v zrak. Videlo se je, da se jim podjetje posreči, ne sicer tako, da bi stolp segal do neba, ampak da naredé stavbo, kakoršne svet še ni videl. Ali — kar naenkrat se je vse ustavilo. Sv. pismo pravi: Bog jim je zmedel njih jezike, da drug drugega niso več umeli, in tako so bili prisiljeni, da so morali odstopiti od svojega podjetja. In zakaj to? Vidite, brez Boga so delo pričeli, brez Boga so ga hoteli izvršiti; oni niso iskali božje, ampak svoje časti, kakor so se sami ponašali. Živel so hudobno, nesramno in pregrešno, in zategadelj se jim tudi njih brezbožno delo ni poneslo. In kakor je bilo s tem babilonskim stolpom, tako je z večino naših del. Veliko jih dela in se péha od dné do dné, od leta do leta, in celó do onemogle starosti. Misli bi bilo: ti ljudje morajo imeti vsega v obilici. A vendar temu ni tako, temveč nasprotno; gazijo le še v večje uboštvo in v dolgove. Česa torej tukaj manjka? Vidite, pravičnosti manjka ter pobožnih misli. Po cele dni in tedne se ne misli na Boga, molitev se opušča ali k večjemu razmišljeno in raztreseno opravlja, da niti molitvi ni podobno; nedelje in prazniki se ne posvečujejo, temveč često skrunijo s posvetnimi deli, in za krščanske dolžnosti se ubogo malo kdo več zmeni. Kako redki so, ki bi Boga prosili pravega spoznanja, sreče in blagoslova iz nebes, ali ki bi se odkritosrčno Bogu zahvalili za prejete darove. Dandanašnji svet je sam dovolj moder in

razumen, poleg tega pa poln krivičnosti in zavidnosti do bližnjega. Zato se Bog v nebesih posmehuje njih delom in naklepom in njih brezbožna podjetja uničuje. Zategadelj nam vsem velja znana pri-slovica: »Z Bogom začni, ž njim nadaljui in ž njim končuj vsako delo, tako bo blagoslov in tek imelo.«

2. V imenu Jezusovem delati se pa ne pravi le pridno in s pobožno mislijo, ampak delati tudi v stan u posvečujoče milosti božje in z dobrim namenom. — Ako se ozremo v vrste zveličanih duhov, vprašati se moramo, kako pa so prišli k zveličanju? Kaj ne, apostoli in mučenci s tem, ker so svojo kri prelili za sv. vero? Menihi in puščavniki s tem, da so, ločeni od sveta, v samotah in podmolih veliko se postili, molili in svoje meso križali. Škofje in duhovniki zopet s tem, da so grešnike in nevedne učili in spreobračali; mladeniči in device s tem, da so prostovoljno žrtvovali Bogu svoj samski stan in se mu kot device posvetili. Razen teh je pa še brez števila svetnikov in svetnic božjih iz vseh mogočih stanov in vsake starosti. So sveti kralji in cesarji, sveti cesarski služabniki, sveti vojščaki, sveti kmetje, sveti hlapci in svete dekle. Po kateri poti so pa ti dospeli v zveličanje? — Poglejte, oni niso mogli kazati posebnih čednosti pred svetom, niso mogli opravljati dolgih molitev. Ubogi trpini so bili, kakor smo mi vsi, ki so si z delom in trpljenjem služili svoj kruh in s potom svojega obraza in žuljavimi rokami živili sebe in svojo družino. Nebesa pa so si zaslužili, ker so se greha kot največjega zlega skrbno varovali ali se ga očiščevali v zakramentu sv. pokore ter tako v stan u posvečujoče milosti božje voljno in potrpežljivo opravljali težavne posle svojih dolžnosti; ker le tista dela, tisto trpljenje je zaslužno za nebesa, ki je opravljamo v stan u posvečujoče milosti božje. Ves naš trud in naše trpljenje pa je izgubljeno, ki ga opravimo v stan u smrtnega greha. Človek v smrtnem grehu je enak od drevesa odkrehnjeni mladiki, ki ne more nič več soka na-se vleči, in zato tudi nič več sadu roditi. Zategadelj mora vsak izmed nas najbolj za to skrbeti, da se varuje vsaj vsakega smrtnega greha, da je vedno v stan u posvečujoče milosti božje, ker le tedaj mu dobra dela zaslužio večno življenje.

Poslednjič pa je še treba pri vseh naših delih dobrega n a m e n a. Dober namen pa obstaja v tem, da vse, karkoli delamo, delamo Bogu za ljubo in v njegovo čast. Sv. Gregorij pravi: »Bog gleda na srce, ne pa na delo; on ne tehta velikosti dela, temveč gleda na to, iz kakšnega namena je delo opravljeno.« Poglejte,

o frigiškem kralju Midu se bere, da je od bogov prejel ta dar, česar koli se je s svojimi rokami pritaknil, vse se je v zlato izpremenilo. Tega kralja lahko posnemamo tudi mi, ako vsa svoja dela z dobrim namenom darujemo Bogu v čast. Sveti Anzelm pravi: »Najmanjše delo iz ljubezni do Boga opravljeno, ali z dobrim namenom storjeno, je zlato, ter nam zasluži nebeško veselje, ki je še neskončno več vredno, kakor zlatnine vsega sveta.«

Zategadelj bo zanaprej naš sklep, da ne delamo le pridno in marljivo, ampak pred vsem drugim v imenu Jezusovem, v stanu posvečujoče milosti božje in z dobrim namenom, da bodo vsa naša dela, naj bodo kateregakoli stanu, zaslužna za nebesa in večno življenje! Amen.

M. Torkar.

Praznik sv. Petra in Pavla.

I. Apostolstvo — naša dolžnost.

Sv. Peter in Pavel — prosita Boga za nas!
Lit. vseh svetnikov.

Kadar molimo litanije vseh svetnikov, tedaj imenujemo za Marijo in angeli, za sv. Janezom Krstnikom in sv. Jožefom précej sv. Petra in Pavla in druge apostole. Zakaj to? Ker so apostoli namestniki Jezusa Kristusa; ker so stebri sv. katoliške cerkve, ker so z oznanovanjem in razširjevanjem svete vere postali največji dobrotniki človeštva. Ime apostol pomenja po našem: poslanec. Apostoli so tudi v resnici poslanci, ker jih je sam Jezus izvolil in poslal, da *naj gredó in sad obrodé in da njih sad ostane*. (Jan. 15, 16.) To ime, ta čast pa pripada v prvi vrsti tistim dvanajstim možem, katere je Jezus zbral krog sebe; potem pa vsem, katerikoli so se ž njimi in za njimi trudili za razširjanje božjega kraljestva. Ko je eden dvanajsterih odpadel, Judež Iskarijot, so apostoli izvolili na njegovo mesto sv. Matija. Število apostolov je bilo sicer s tem dopolnjeno, vendar pa to častno ime pripada tudi vsem drugim, ki so, kakor sem rekel, z apostoli vred ali za njimi križem sveta razširjevali sv. evangelij. Tak apostol je bil sv. Pavel, kakor se v vseh svojih pismih s ponosom imenuje; taki apostoli so bili sv. Barnaba, sv. Lukež, sv. Marka. To častno ime pripada potem tudi tistim, ki so prvi v kaki deželi oznanjevali sv. evangelij. Tako se imenuje sv. Bonifacij apostol Nemcev (Germanov), sveti

Avguštin apostol Anglikanov, sv. Frančišek Ksaver apostol Indov, sv. Hermagor, sv. Ciril in Metod apostoli Slovanov! Katoliška cerkev je sv. apostolom od nekdaj izkazovala posebno čast in njih spomine obhajala kot zapovedane praznike. Zdaj je zapovedan praznik samo še današnji sv. Petra in Pavla, drugi so soprazniki. Vendar pa se katoliška cerkev zraven sv. Petra in Pavla današnji dan spominja vseh drugih apostolov in nam veli moliti: Sv. Peter in Pavel, prosita Boga za nas! — Vsi sveti apostoli in evangelisti, prosite Boga za nas!

To častno ime: apostol — pa lahko zaslužimo tudi mi! Službo apostolov lahko opravljamo tudi mi! Pa kako? To bodete slišali v današnji pridigi.

I. Mi opravljamo službo apostolsko stem, da pomagamo bližnjemu k poboljšanju, k zveličanju. — V čem pa obstaja pač služba apostolska? Ali ne v tem, da so apostoli oznanjevali pravi zveličanski nauk, in tako pridobili brezštevilne množice za božje kraljestvo? To pa more in mora tudi vsaki izmed nas storiti po svojem stanu in po okolščinah; to namreč, da vsak skuša svojega bližnjega odvrniti od greha, od krive poti, da ga skuša pridobiti za čednost, za krščansko življenje. Apostolsko delo je tedaj: učiti nevedne, svariti grešnike, opominjevati podložne, prositi predstojnike, naj bo že priležno ali nepriležno. Tako morajo biti apostoli: stariši svojim otrokom, gospodarji svojim poslom, občinski predstojniki svojim občinam, prijatelj svojemu prijatelju, tovarišica svoji tovarišici. Tukaj ne velja, da bi kdo rekel po Kajnovu: Kaj je meni mar moj bližnji? Naj gleda sam, kako bo prišel v nebesa, jaz imam s seboj dovolj opravila! Ko bi bili apostoli tako mislili in delali, ko bi misijonarji tako ravnali, potem bi bili pač malo ljudi izpreobrnili, potem bi bili mi gotovo še neverniki, kakor so še zapuščeni rodovi afrikanski, do katerih še ni prišel glas sv. evangelija! Pri preroku Ecehijelu beremo: *Tako govori Gospod: Kadar hudobnemu porečem: Hudobnež, umrl boš, umrl! pa mu ti tega ne poveš, da bi se hudobni vrnil s svojega pota, bo hudobni umrl v svoji krivici, njegovo kri pa bom tirjal iz tvojih rok. Če pa hudobnega opominjaš, da naj se vrne s svojih potov, in se ne vrne s svojega pota, bo sam umrl v svoji krivici, ti pa si otel svojo dušo.* (Eceh. 33, 8—9.) Ravno tako piše sv. apostol Jakob (5, 20): *Bratje moji! Ako kdo izmed vas zajde od resnice in ga kdo vrne, naj vé, da kdor grešnika vrne*

od njegove krive poti, rešil bo njegovo dušo od smrti in pokril veliko število grehov!

Iz vsega tega torej razvidimo, predragi, da je naša dolžnost pomagati bližnjemu k poboljšanju, napeljevati ga k dobremu in odvrčevati ga od hudega. Kdor namreč tako dela, ta opravlja apostelsko službo. Četudi morda ne pridobi za nebesa toliko duš, kot kak apostol, pa jih pridobi vsaj nekaj, morda samo eno: pa tudi to se mu bo štelo v zaslugo. S tem, da po svojih močeh in okoliščinah razširja božje kraljestvo, kolikor more, s tem kaže, da bi storil tudi več, ko bi mogel in ko bi bil v drugačnih okoliščinah. Gotovo pa je to, da bi se jih ne pogubilo toliko in da bi jih več prišlo v nebesa, ko bi vsak po svoje opravljal službo apostolsko, ko bi vsak po svojih močeh skrbel za zveličanje svojega bližnjega.

II. Mi opravljamo drugič apostolsko službo s tem, da podpiramo misijone in misijonarje. — Predragi! Če pomislimo, koliko je vredna ena sama duša, in koliko je Jezus storil za-njo, da bi jo zveličal, potem bi se res ne smeli strašiti ne truda, ne troškov, da bi pridobili vedno več duš za nebesa. Zdaj pa vemo, da je še toliko neumrjočih duš po širnem svetu, ki tavajo v temi in v smrtni senci; kako veliko dobro delo je tedaj to, če se tudi tem pomaga k spoznanju pravega Boga in dosledno k zveličanju. Mi sicer ne moremo iti v daljne dežele in čez široko morje k zamorcem, divjakom in nevernikom, da bi jih učili in spreobračali; nimamo za to ne znanja, ne moči, ne srčnosti. To delajo prav v resnici misijonarji, katerih gre vsako leto več v paganske kraje, pridobivat duš za nebesa. Veselo je slišati, kako misijonarji od leta do leta dalje prodirajo v dosedaj neznane kraje, kako učé spoznavati pravega Boga taka ljudstva, ki so do sedaj molila le malike; kako zidajo cerkve v krajih, kjer so do sedaj na pomoč klicali le hudobnega duha; kako krščujejo nedolžne otročiče, kako poučujejo odraslo mladino, kako razširjajo oliko in odganjajo divje in živinske navade. Kdor tedaj podpira misijone in misijonarje, on je deležen vseh zaslug, katere si pridobivajo misijonarji.

Zato je res veliko dobro delo, kdor podpira take bratovščine, ki imajo za namen spreobračanje nevernikov. Taka bratovščina je tako imenovana *sveto Detinstvo*, (ki je tudi pri nas upe-ljana). Kdor je ud te bratovščine, moli vsaki dan eno Češčeno-marijo s pristavkom: O Marija, prôsi za nas in za uboge paganske otroke! — in plačuje vsaki mesec dva krajcarja ali na leto 24 kr. Iz

teh doneskov, katerih se po celem svetu veliko nabere, se podpirajo misijonarji, da morejo iti po svetu ustanavljat misijone, zidat cerkve in šole in krščevat otroke, ki bi sicer umrli brez sv. krsta. — Tako je imela ta bratovščina leta 1899. dohodkov 3,676,341 kron. V našem cesarstvu je bilo dohodkov 145,310 kron; v ljubljanski škofiji nekaj čez 4000 kron (in v naši župniji 40 kron.) In kaj se je doseglo s temi doneski? Krščenih je bilo blizo pol milijona paganskih otrok (438.908), odkupljenih 22.916, izrejevanih 318.501. Deloma na novo zidanih, deloma vzdrževanih sirotišnic je bilo 933, šol 5676, lekaren 1286. Iz tega vidite, predragi, koliko se dobrega stori s tem, če je kdo ud te ali kake druge bratovščine (n. pr. sv. Leopolda, Marijinega brezmadežnega spočetja itd.), ki ima namen podpirati misijone. Kako veselo bo na sodnji dan, ko bodo apostoli in misijonarji pripeljali cele trume tistih, katere so krstili, izpreobrnili in pripeljali k zveličanju! Kako veseli pa bomo tudi mi, če smo z majhnimi doneski pripomogli k izveličanju kake duše, ki bi sicer ne bila zveličana!

III. Tretjič opravljamo apostolsko službo, ako podpiramo dijake, da lažje dosežejo duhovski stan. — Mnogokrat se sliši in bere pritožba, da ni prav podpirati misijonov in pošiljati denarja med tuje narode, ko je doma potreb dovolj, in je treba v prvi vrsti skrbeti za izobrazbo domačega naroda! Ta ugovor je res nekoliko opravičen, samo da ne pride iz dobrega srca. Tisti, ki so zoper misijone v drugih deželah, ne marajo tudi za domače misijonarje, in bi jim bilo ljubše, da nobenega duhovnika ne vidijo. — Nasproti pa tisti, ki podpirajo misijone, tudi za domače skrbé. In res je veliko dobro delo, če kdo pomaga pridnim dijakom v duhovski ali redovniški stan, in blagor mu, kdor ima časnega blaga dovolj, da lahko tudi na to stran kaj stori. Če bi mene kdo vprašal, kaj je bolje: premoženje dati revežem ali za pridne dijake, bi mu svetoval poslednje. Če krščanski stariši izredé duhovnike, ali če kdo drugi pomaga pobožnemu mladeniču v duhovski stan, potem so ti deležni vseh dobrih del, kar se jih zgodi po tem ali po teh duhovnikih. Ako ti duhovnika izrediš, bo ta duhovnik gotovo veliko dal revežem, ali pa bo še sam kakega družega duhovnika izredil; in ti si deležen vseh teh dobrih del, kar se jih po njem zgodi, deležen tudi zveličanja mnogih duš, katere bo ta duhovnik pripeljal v nebesa. — In takih domačih misijonarjev bo vedno bolj treba, *ker žetev je velika, delavcev pa malo* (Luk. 10, 2.). Dijakov je sicer vedno več

po šolah — ali šole so take, da velikokrat vzamejo mladeniču duhovski poklic, ko bi ga bil poprej tudi od doma prinesel v šole. Ko mine osma šola, se jih večina obrača le na posvetno stran; in še ti, ki se posveté duhovskemu stanu, ne storé tega vselej iz pravega namena. — In tu so ljubljanski, za vse dobro vneti gospod knezoškof res pravo zadeli, ko hočejo s pomočjo pobožnih vernikov napraviti in zidati šole, v katerih bi se dobri, nepokvarjeni mladeniči pripravljali, da bi bili kdaj dobri duhovniki ali pa značajni katoličani v drugih poklicih. Tu se ne gre samo zato, da bi bili dijaki v vseh vednostih dobro poučeni, ampak da bi se izgojevali tudi v pravem krščanskem duhu, kar se zdaj ne godi vselej na latinskih šolah. Le tedaj, če so mladenči naši izgojeni v pravem duhu, le tedaj je pričakovati veliko blagra za naše ljudstvo, naj se že ti mladeniči posveté duhovskemu ali kakemu drugemu stanu. Sicer pa je lahko umeti, da se tu gre za bodočnost našega naroda, ali naj ostane še krščanska, ali naj bo brezverska. To sami lahko spoznate, da če ne bo zadosti duhovnikov, ali če ne bo dobrih, vnetih duhovnikov, da bo potem vedno slabeje tudi za ljudstvo. Brez dobrih duhovnikov bo zginila izmed ljudstva prava olika, razširjala se bo brezbožnost, vstalo bo novo paganstvo, opešala bo in izmrla tudi prava vera. Zares tako je: Tu se gre za vero, ali naj bo ohranjena še našemu ljudstvu ali ne! — Ni mogoče, da bi si tedaj kdo tu pomišljal, ampak delati moramo z zedinjenimi močmi, podpirati apostolskega škofa v njegovih preblagih namenih, ko nam skuša po svojih nameravanih zavodih izgojiti dovolj in dobrih duhovnikov, pa tudi posvetnih krščanskih razumnikov, in tako ohraniti med nami staro zveličansko sv. vero. Predragi! Naši očetje so v turških časih svoje življenje dali za sveto vero, mi pa bi se obotavljali dati vsako leto male krajcarje v ta blagi namen? Mislím, da ga med nami ni nobenega, ki bi ne hotel z veseljem priskočiti tako blagi napravi, in ki bi si ne hotel v tako dober namen pritrgati majhnega doneska, katerega še navaden delavec komaj čuti, ki pa premožnemu ne dela nikake težave. Predragi! Ne poslušajte zapeljivcev, ki vas tudi v tem motijo in odvrtačejo. Vi svoje krajcarje denete, kamor hočete; in če jih oni zapravljajo za vsakoršne, včasih tudi pregrešne veselice, za preobilno pijačo in kadenje, za napuh in prevzetnost, bo menda tudi nam prosto in svobodno, da dajemo svoje male doneske v tak namen, kakor ga boljšega v našem času in za naše potrebe ni!

In zdaj končam. Ko je Jezus poslal svoje apostole, oznanjevat sv. evangelij, in ga je vprašal sv. Peter: Kaj pa nam boš dal za to, ko bomo vse zapustili in šli po svetu, oznanjevat zveličansko vero, mu je odgovoril: *Resnično, resnično vam povem: da bote vi, ki ste vse zapustili in za mano šli, stotero (vsega) prejeli in dosegli večni življenje!* (Mat. 19, 27. in sl.)

Ali slišite, predragi! kakšno plačilo tam čaka apostole! Kakšno veselje bodo dosegli, ko bodo pripeljali cele trume zveličanih; in misijonarji, ki bodo spremljevali sodnji dan množice krščenih zamorcev; in vneti duhovniki, katere bodo obdajali nekdanji verniki! In glej, predragi! Tako ali vsaj podobno veselje boš dosegel in užival tudi ti, če opravljaš tu na zemlji tudi ti apostolsko službo s tem, da po svoji moči in po svojih okoliščinah delaš za izpreobrnjenje svojega bližnjega, da podpiraš misijone in misijonarje in da pomagaš nadarjenim in pobožnim mladeničem v duhovski stan!

Torej predragi! Opravljajmo le neutrujeno vsak po svoje apostolsko opravilo, in čaka nas tam tudi apostolsko plačilo! Amen.

J. Ažman.

2. Peklenska vrata ne bodo zmagala katoliške cerkve.

Ti si Peter (to je skala) in na to skalo bom zidal svojo cerkev, in peklena vrata je ne bodo zmagala. Mat. 16, 18.

Danes praznuje sveta katoliška cerkev god največjih izmej apostolov, god sv. Petra in Pavla, in poje v svojih molitvah: »Slavna prvaka svetá — kakor sta se v življenju ljubila, tako tudi v smrti nista bila ločena.« V eni deželi, v enem mestu, oba na en dan sta za Jezusa in sv. vero pretrpela smrt; sv. Pavel je bil dejan ob glavo, in sv. Peter, z glavo proti zemlji obrnjeno, križan, ter obeh telesni ostanki počivajo v rakvi cerkve svetega Petra v Rimu pod velikim altarjem. Ob enem, rekel bi, praznuje danes sv. katoliška cerkev svoj lastni god, kazaje na vseh 18 stoletij svojega obstanka, na boje in viharje, ki so nad njo prihruli, na notranje in zunanje svoje sovražnike, ki so ji žugali s poginom; kazaje pa tudi na častite zmage, ki si jih je priborila v teku 18. stoletij. Vedno se izpolnjujejo nad njo besede, katere je Kristus govoril Simonu Petru, rekoč: *Ti si Peter...* Kratek pogled v zgodovino teh 18. stoletij naj nastorej danes prepriča o

resnici te Kristusove obljube, da bomo pri spoznanju te resnice tem zvestejše udani svoji duhovni materi, sv. katoliški cerkvi.

Sredi prekucij skozi 18 stoletij, v katerih so bila razdejana najmočnejša kraljestva, in kraljevi in cesarski sedeži prekucnjeni, stoji stol sv. Petra še vedno trden in nepremakljiv, kakor bi mu bil utisnjen pečat neminljivosti. V Rimu, kjer so pagani na glavnem griču tega mesta častili svojega največjega malika, Jupiter imenovanega, postavil je ubogi ribič, sv. Peter, poglavitno cerkev Kristusovo. Cela tristoletja so razsajali pekel v svoji zlobnosti in paganski cesarji, zlasti Neron, Domicijan in Dioklecijan, v svoji divjosti z vsem mogočim orožjem zoper prestol svetega Petra. Prelita kri kristijanov je večkrat prav v pravem pomenu besede v potokih tekla, ker v enem samem mesecu so šteli po rimskem cesarstvu na 17.000 kristijanov pomorjenih. Šele cesar Konstantin je l. 313. po zmagi nad svojim nasprotnikom Maksencijem z zastavo sv. križa poklical katoliško cerkev iz pozemeljskih jam na beli dan in dal kristijanom dovoljenje, cerkve zidati in očitno obhajati službo božjo. Vendar pa pekel noben čas ni nehal divjati zoper cerkev Kristusovo. — Zamislimo se v čase vesoljnega ljudskega preseljevanja v petem stoletju, ki so ga divji Huni iz Mongolije pričeli. Pred njih poglavarjem Atilom se je tresel takrat ves svet, in sam se je imenoval šibo božjo. Drl je nezmagljiv skozi dežele, kakor vse pred seboj razdirajoča reka. Kamor se je prikazal, povsod je le moril in davil in zažigal. S 700.000 možmi plane čez reko Ren, in razsuta in do tal razvaljena so bila mesta: Kolin, Trier, Mec, Rems itd., kjer je krščanstvo za one dobe bilo v polnosti svojega cvetja. Vsa Galija (sedanje francoske dežele) je pred njim trepetala. Obrnivši se v italijanske pokrajine, razdene Verono, Mantuo, Kremono, Brešijo in Bergamo, in takrat je bilo, ko je naša nekdanja tako slavna Akvileja padla in do tal bila razvaljena. Šele ko se Atila s svojo divjo druhaljo napoti proti Rimu, ustavi ga papež Leon Veliki, in Atila sam je potem pravil, da se je zato pred Rimom nazaj vrnil, ker je videl ob papeževi desnici stati sv. Petra in Pavla z iztegnjenim mečem, ki sta mu s smrtjo pretila, ako se dotakne papeža in Gospodovih maziljencev. Tako se ta šiba božja čuti premaganega ter se umakne nazaj s svojo krvoželjno armado in Rim je — otet.

Mimogredé naj opomnim še drugega krutega sovražnika kristijanov in svete cerkve, in to so bili M o h a m e d a n i ali Turki,

ki so bili že šestokrat na tem, krščanstvo popolnoma pokopati. A oni, ki je Petru govoril: *Na to skalo bom zidal svojo cerkev*, dal je veliko manjšim krščanskim armadam zmago nad njimi sedaj pri mestu Poitiers (Poatié) na Francoskem pod poveljništvom Karola Martela leta 732., pri Nikopolu l. 1396., pri Belemgradu l. 1456., pri Lepantu leta 1571., odkar se obhaja rožnivenška nedelja, in pri Dunaju leta 1683., odkar se obhaja praznik sv. Marijinega imena. Tako se Mohamedanom nikdar ni posrečilo, da bi bili svoje konje pri velikem altarju rimske cerkve sv. Petra pasli z ovsom, kakor se je bahal njih poglavar sultan Bajazet v svoji prevzetnosti.

A ne le zunanjih preganjalcev z mečem, ampak tudi notranjih sovražnikov se sveti cerkvi nikoli ni manjkalo, kakor je takih še dandanes na milijone. Vže za apostolske dobe je vstal zoper Petra krivoverec Simon, s priimkom čarovnik, in zoper sv. Pavla krivoverec Elima, katerih prvi se je ubil, drugi pa je bil od Boga udarjen s slepoto. Za njima pa jih je še vstalo kakor listja in trave, ki so pa vsi zaporedoma, kakor so z bedarijo začeli, tako s sramoto propadli ter zginili iz pozorišča, tako, da sedaj ni več vredno, po imenu jih naštevati in razlagati njih blodnje. Tako se je l. 311. v Egiptu vzdignil zoper Jezusa in Mater božjo krivoverec Arij, ki je s svojimi krivimi nauki preslepil polovico tedanjega krščanskega sveta. A Bog je obudil sv. Atanazija, škofa v Aleksandriji, ki se je zoper to krivovero in zoper pol sveta boril in ni odjenjal, akopram je bil s svojega škofijskega sedeža petkrat odpoden v pregnanstvo, dokler je krivoverca Arija zadela šiba božja in se je ravno, ko je imel iti nazaj v glavno mesto Carigrad, zgrudil mrtev na zemljo. Za njim so vstali krivoverci Pelagijanci, Evtihijanci, Nestorijanci in drugi; a Bog je poslal sedaj sv. Avgušтина, sedaj sv. Hilarija, Gregorija Nacijancenskega, svetega Ambroža itd., in cerkev je bila rešena. V dvanajstem stoletju so se vzdignili Albizani, ki so požigali in ropali cerkve, kapele in samostane, in se razširili po Španskem, Francoskem, Nemškem, Ogerskem in Laškem. V tej tiski obudi Bog zopet sv. Dominika in sv. Frančiška Asiškega, ki sta s svojimi redovniki in z molitvijo sv. rožnega venca svet te očistila krivice in zatrla krivoverstvo. — Še večje rane sv. katoliški cerkvi je zadal v šestnajstem stoletju odpadnik in menih Martin Luter, ker so ga celó deželski kralji in poglavarji podpirali. Kakor rešilni angel se prikaže zopet za te dobe sveti Ignacij iz Lojole ter ustanovi red jezuitov, ki je zopet utrdil omahljive stebre krščanstva v zapadnih deželah, in kateri red še dandanes

prostozidarji in vsi njih pomagači najbolj črtijo in preganjajo; to pa zgolj iz tega vzroka, ker se jim jezuiti s svojo učenostjo in srčnostjo najbolj uspešno v bran postavljajo. — Žalostni časi za cerkev, papeže in krščansko ljudstvo pa s tem še niso prešli. Sredi preteklega stoletja je vstal na Francoskem nek Voltaire po imenu, mož bistre glave, a skozi in skozi spridenega srca. Ta se je zedinil z modrijani svoje vrste. Na svojo stran je pridobil prve posvetne poglavarje, kakor pruskega kralja Friderika II. in rusko cesarico Katarino, ter je oznanoval svetu nauk, če je dvanajst apostolov, revnih ribičev, krščanstvo ustanovilo, hoče jim on pokazati, da je le enega dovolj, ki bo vse krščanstvo pokopal. Oznanoval jim je nauk, da svet ne more poprej srečen biti, dokler s čevami poslednjega duhovna ne bode zadavljen zadnji kralj. Tako so ti učenci iz pekla zanetili tisto strašansko prekucijo na Francoskem l. 1789., katere časi in zgodovina v grozovitosti in divjosti ne pomnijo enake. Kmalu na to je bil 80 let stari papež Pij VI. ujet in je umrl v pregnanstvu; kardinali so bili pregnani iz Rima, krvavih bojov je bilo po vsi Evropi brez konca in kraja, odpadnikov od vere brez števila, tako, da je sleherni mislil: Papež Pij VI. ne bo imel nobenega naslednika več, in katoliški cerkvi je zaklenkal mrtvaški zvon. V tej skrajni sili nagne Bog srce našega pokojnega cesarja Franca, da dá kardinalom v Benetkah pribežališče, kjer morejo izvoliti novega papeža Pija VII.; Napoleon I. pa je na Francoskem prekucijo zadušil in s papežem Pijem VII. sklenil mirno pogodbo. Kmalu pa je Napoleon prelomil to pogodbo, svojo roko stegnil po papeževih deželah in papeža ujel ter ga zaprl v Savoni, potem pa v Fonteneblô. Leta 1809., tisto jutro, ko so papeža ujeli, najdejo pa v občno začudenje na treh cerkvah v Rimu papežev razglas, po katerem je bil Napoleon dejan v prekletstvo in izobčen iz cerkve. A Napoleon se je temu smejal in rekel, da za tega voljo vendar njegovim vojakom ne bo popadalo orožje iz rok. — Toda človek obrača, Bog pa obrne. Ne dolgo potem se je do črke natančno vse to izpolnilo na Ruskem, kjer je njegovim zmrznjenim vojakom na tisoče orožja iz rok popadalo in je strašanska zima pomorila njegovo armado. Napoleon pa je bil ravno v tistem gradu, kjer je on papeža silil, da naj mu odstopi svoje dežele, primoran, vse ugrabljene dežele zopet nazaj dati. In kakor je Napoleon papeža na dveh krajih imel ujetega, tako je bil tudi on na dveh otokih, na Elbi in sv. Heleni sramotno ujet; sedem let je on papeža preganjal; sedem let je moral pa tudi on prebiti v pregnanstvu, zava-

rovan od straže, dokler ga Bog ni poklical pred svoj sodnji stol. Poglejte, tako je minila slava zmagalca Napoleona; in sv. cerkev, akcpram nima družega orožja, nego solze in molitev, obhaja vse skozi naposled častite zmage. Ne bom vam še dalje pravil, koliko je imel pokojni papež Pij IX., in koliko imajo tudi sedanji sveti oče Leon XIII. trpeti in prestati, kakor jetnik v svoji palači in oropani vsega posvetnega imetja in obrambe. Le to rečem: Kdor se cerkve loti, temu je nesreča za petami; zakaj: *Ti si Peter* . . .

Zategadelj se nam za obstanek sv. cerkve ni bati; bati se je le, da bi posamezni verniki ali posamezne dežele odpadle od vere; po zgledu prvih kristijanov, ki so za ujetega Petra goreče molili, molimo še mi k Bogu, da bi bili prikrajšani sveti cerkvi dnevi stiske in ječanja, ker s prostostjo svete cerkve smo tudi mi, njeni otroci, oproščeni, njena sreča je tudi naša sreča, naše zveličanje. Amen

M. Torkar.

Peta nedelja po Binkoštih.

Kako prenašajmo zaničevanje in zasramovanje?

Kateri se jezi nad svojim bratom, bo
kriv sodbe. Mat. 5, 22.

Le prevelikokrat se zgodi med kristijani, da v hudi jezi, v grdem kregu in v ošabnosti svojega bližnjega zmerjajo, mu dajejo nespodobne priimke, ga preklinjajo ali celó izdajajo hudemu duhu. In vendar, kako zeló je to greh! Jezus pravi: *Kdor svojemu bratu pravi »raka«,* (t. j. če reče, da ni za nič, da ni nič vreden), *bo kriv zbora* (t. j. on zasluži v roke priti veliki sodbi, kateri se je pri Judih reklo »zbora«, ki je obstal iz 72 sodnikov, in ki je imel oblast, človeka obsoditi v smrt). — Tako hudo obsoja Gospod Jezus zmerjanje in kletev, in ljudje se tako malo zato zmenijo in brez strahu preklinjajo svojega bližnjega. Še hujše pa je tako zmerjanje in preklinjevanje, če se kdo s takimi hudimi besedami zmaščuje nad svojim bližnjim in ga pripravlja ob dobro ime. Zato govori Jezus dalje: *Kdor pa svojemu bližnjemu reče norec,* t. j. kdor ima svojega bližnjega v hudi jezi za bogotajca ali norca in ga dolži, da je zatajil Boga ali se hudemu duhu izdal, *tacega sovražnega človeka jeza je prevelika,* da bi bila sojena od ljudi, večni ogenj

jo čaka v peklenskem brezdnju. Ali bi ne imelo to vsakterega odvrniti od tega pogubljivega greha?

Vpraša se pa zdaj: Kako se pa nam je treba takrat obnašati, kadar nas kdo zmerja, ošteva, nam daje nespodobne priimke, ali nas celó preklinja ali pa zaradi pobožnega življenja zaničuje? Saj se to skoraj vsakteremu izmed nas primeri, da ga kdo zmerja ali celó preklinja; zakaj hudobni jeziki ne prizanašajo nobenemu. Kako nam je tedaj treba prenašati zaničevanje in zasramovanje? — Na to vprašanje vam želim danes odgovoriti v imenu Jezusa in Marije.

Kadar nas kdo zaničuje, je nam treba pred vsem drugim pomisliti, ali smo mi sami kaj krivi tega zaničevanja ali ne. Če smo mi sami krivi tega zaničevanja, ker smo se v kaki reči kaj pregrešili, moramo tako zaničevanje potrpeti v duhu ponižnosti in pokore. Sv. Gregor papež pravi: »Če si ti, o človek, zaradi kakega greha po pravici dolžen in pokregan, ponižaj se globoko in spoznaj, da si zaslužil še več zaničevanja, kakor samo to osramočenje.« Tako je mislil kralj David, ko ga je Semej zaničeval. Ko je namreč David bežal pred svojim sinom Absolonom, mu je prišel naproti mož, Semej, ki je kamnje metal za Davidom in vpil: *Le pojdi vën, le pojdi, ti krvi šejen človek*. Davidovi zvesti spremljevalci so se hoteli zmaščevati nad tem hudobnim človekom. David pa je rekel: *Pustite ga, Bog to dopušča v kazen zaradi mojih grehov. Morda se me Bog usmili in mi bo to kletev povrnil z dobrim*. To se mu je tudi v resnici zgodilo.

Kako pa se je nam treba obnašati, kadar smo po krivici ali po nedolžnem zaničevani? — Včasih je najbolje pri takem zaničevanju molčati in voljno potrpeti, in to velja posebno takrat, kadar je zaničevanje očitna laž, ki jo trosijo le hudobni ljudje, in verjamejo le hudobneži; in kadar nič ne pomaga se zagovarjati, n. pr. pri pijancih. Tako beremo v sv. evangeliju, da je tudi Jezus molčal pred Kajfom, Pilatom in Herodom. Vsi dobri ljudje so lahko vedeli, da so bile to le grde laži, kar so Judje govorili zoper Jezusa, in Jezus je dobro vedel, da bi bili vsi ugovori in potegovanje za svojo nedolžnost zastonj, zato je on molčal; ali ravno to molčanje je najbolj jasno pričalo, da je Jezus nedolžen; to je spoznal celó Pilat sam, rekoč: *Ne najdem nobene krivice nad njim*. — Vendar pa je včasih tudi dolžnost govoriti, kadar smo zaničevani, posebno takrat, kadar smo od predstojnikov poklicani

in nam je zapovedano, da naj damo odgovor. Tudi Jezus je bil nekoliko izpregovoril pred Kajfom in Pilatom, kadar je terjala čast božja.

Dalje je tudi dolžnost odgovoriti takrat, kadar se more upati, da bo zaničevalec kaj poučen, in da se njegova predrznost zavrne, in da si ne upa še dalje koga zaničevati. Sveti Duh pravi: *Odgovori neumnežu po njegovi neumnosti, da se ne bo za modrega imel.* (Prepov. 26, 5.) Sveto pismo hoče reči: Odgovori mu tako, da bo spoznal, da je neumen, in zasluži biti posvarjen. Tako je sicer potrpežljivi Job svojim nadležnim prijateljem, ko so ga zaničevali in mu očitali skrivne grehe, resnobno odgovoril, rekoč: *Ni le nobenega drugega človeka razen vas, in bo le z vami modrost umrla? Tudi jaz imam srce, kakor vi, in nisem manjši, kot vi; zakaj kdo ne vé tega, kar vi veste?* (Job 12, 2, 3.) In zopet: *Takšne reči sem že večkrat slišal, in vi vsi ste nadležni tolažniki. Ne bo li konec praznih besedi?* (Job 16, 2, 3.) — Bral sem o nekem Tirolcu, da je na potovanju prišel v neko krčmo in po svoji lepi in krščanski navadi pred jedjo in po jedi molil. Temu pa so se posmehovali posvetnjaki v svoji puhli modrosti pri drugi mizi, in eden ga zaničljivo vpraša: »No, ali pri vas na Tirolskem še vsi molijo pred jedjo in po jedi?« Tirolec mu je odgovoril tako, da mu je zamašil usta; rekel mu je: »O, ne vsi, živina ne moli, in pa taki, ki živijo po živinsko.« Kaj enacega morete odgovoriti tudi zaničevalcem. Morda je kateri izmed vas kdaj zaničevan zaradi posta; tedaj bi v resnici smel reči: »Človek se mora razločevati od živine, ki se ne posti, ampak já, kar dobi in kolikor se jej poljubi.« Ali pa če vam kdo nespodobno nagaja in vas zaničuje, ker ste tanke vesti, in pravi, da on tega nima za greh, odgovorite takemu po njegovi nesramni neumnosti, rekoč: »Poživinjen človek kajpada nima tega za greh, pač pa vsak dober kristijan.«

Posebno pa se sme in se mora zaničevalcem odgovoriti, kadar se mora človek potegniti za svoje dobro ime; zakaj brez dobrega imena ne more človek ne sam sebi ne svojemu bližnjemu koristiti, in večkrat tudi ne dolžnosti svojega stanu prav izpolnjevati. Še celó Jezus sam, ki je bil tolikanj ponižen, ni molčal, ko so mu hudobni Judje zaničljivo rekli, da z Belcebubom, višjim hudičem, hudiče izganja. Odgovoril jim je, kako hudobna in neumna je njih trditev. Zakaj, ali je mogoče misliti, da bo hudobni duh sam sebe izganjal in sam svoje kraljestvo razdiral? Tako smemo tudi mi zaničevalcem odgovoriti in se potegniti za svoje dobro ime, kadar je treba.

Kako pa moramo odgovoriti zaničevalcu? Resnobno smemo sicer odgovoriti in zaničevalca ustaviti. Ali ga smemo tudi grdo zaničevati in zmerjati ali celó preklinjati? Oh, veliko je taci, ki takrat, kadar o svojem bližnjem slišijo kako zaničljivo besedo, njemu nazaj ne rečejo le ene zaničljive besede, temveč se pustijo od jeze tako prevzeti, da svojemu zaničevalcu odgovorijo po dvakrat, trikrat ali desetkrat toliko hudega. Ali je pač to prav? Sveti Duh pravi: *Nikar ne odgovori norcu po njegovi norosti*, t. j. nikar ž njim tako hudobno in surovo ne delaj, kakor on s teboj dela, *da ne boš postal njemu podoben* (da ne boš tudi tak norec, kakor je on). Kristus pravi: *Če te kdo udari na desno lice, pomoli mu še levega*, t. j. če ti kdo kaj hudega reče ali stori, nikar ne povrni njemu hudega s hudim, temveč bodi raje pripravljen, še kako krivico pretrpeti, kakor komu kako krivico storiti. In ali ni Jezus sam tako ravnal? Ko ga je hudobni hlapec udaril na njegovo presveto lice, ga ni nazaj udaril, temveč je kmalu ne-le svoje drugo lice, ampak vse telo tje dal, da so ga topli, suvali in bičali. *In ko je bil on preklinjan*, pravi sv. apostol Peter, *ni klet; ko je trpel, ni pretil, temveč se je voljno udal njemu, ki ga je krivično sodil*, in namestu da bi bil klet svoje sovražnike, je molil za-nje na križu. Po tem prelepem zgledu so ravnali svetniki božji.

Naj vam izmed mnogih lepih zgledov le enega povem, in sicer o tistem svetniku, ki je zaradi svoje posebne krotkosti, pohlevnosti in ljubezni občudovanja in vse hvale vreden, in ta je sv. Frančišek Saleški. Zgodilo se je enkrat, da je prišel k njemu plemeniti gospod, ki je od svetnika terjal nekaj tacega, kar mu dati ni mogel in ne smel. Sv. Frančišek mu prijazno odgovori, da tega ne more in ne sme storiti. Plemenitaš pa misli, da je to le prazen izgovor, in začne sv. Frančiška Sal. dolžiti hinavščine, in še celo hudo žugati je začel svetniku. Svetnik je pri tem žuganju le molčal; kadar je pa kaj izpregovoril, je le lepo, krotko in prijazno odgovoril, da bi ga bil kaj potolažil. Vendar plemenitaš se za to ni nič menil, in je začel tako grdo oštevati in zmerjati svetnika, da ni mogoče povedati.

Ko je srditi plemenitaš odšel, je vprašal pobožen duhovnik, ki je bil priča vsega tega, svetega škofa, kako da je mogel tako hudo zaničevanje voljno pretrpeti? Škof mu odgovori: »Tu je le strast govorila iz tega plemenitaša, sicer je on moj prijatelj; in kadar ga enkrat ta strast zapusti, bo tudi v resnici moj prijatelj.« To se je tudi res zgodilo; kmalu je namreč prišel škofa prosit odpuščenja, in je bil potem tudi v resnici eden izmed škofovih prijateljev.

Glejte, z lepim, s prijaznim ravnanjem je sveti Frančišek Sal. spremenil sovražnika v svojega prijatelja.

Iz tega vidimo, koliko dobička nam prinaša krotkost in ljubezen! Ona nas varuje pred divjo jezo in togoto, in vsled tega nas obvaruje mnogih grehov, ki izhajajo iz jeze in togote; krotkost in ljubezen nam pridobi veliko zasluženja pri Bogu; ona nam sovražnike spreminja v prijatelje, in nam bo pridobila krono večnega plačila v nebesih. Saj pravi Kristus: *Blagor krotkim, ker oni bodo zemljo posedli*, t. j. taki si bodo že tukaj na zemlji pridobili srca ljudi, in po svoji smrti bodo prejeli krono večnega plačila v nebesih po milosti našega Gospoda Jezusa Kristusa in po priprošnji preblazene Device Marije. Amen.

J. Kerčon.

Priložnostni govori.

Govori za Marijine družbe.

3. Nikar ne obrekuj in ne opravljaj!

Nič ni ložjega, kakor govoriti, in nič ni težjega, kakor prav govoriti ali o pravem času molčati. Govoriti se človek uči v prvi svoji mladosti, prav govoriti — ali bolje rečeno — jezik prav krotiti, pa marsikdo še celó v starosti ne zna. Ako bote te besede večkrat premišljevale, krščanska dekleta, potem pač ne bote tako pogostokrat padle v pregreho, ki se žalibog tolikokrat nahaja pri ljudeh, v pregreho obrekovanja in opravljanja.

Premišljujmo danes hudobijo te pregrehe, zlo, ki sledi iz nje, in slednjič način, kako se bomo varovali te napake.

Katekizem pravi: »Z obrekovanjem greši, kdor pripoveduje o bližnjem kake izmišljene napake ali povečuje njegove resnične napake. — Z opravljanjem pa greši, kdor brez zadostnega vzroka razodeva resnične napake bližnjega«. — Obe pregrehi imate svoj vzrok, svojo korenino večinoma ali v površni lahkomiselnosti, ali pa v nevošljivosti.

Lahkomiselen, jezičen človek, ki opravlja ali celó obrekuje kjer in kadarkoli, je podoben kozu, ki objeda in uničuje mlada drevesca do korenine. Ako vprašaš takega človeka, zakaj to dela, ti bo odgovoril, da s tem ni nič hudega mislil, govoril je za to,

da je sploh kaj povedal. Vprašam vas, ali ni taka lahkomišelnost znamenje malenkostnega duha in hudobnega srca?

Še hujše pa je, ako ima opravljanje in obrekovanje svojo korenino v nevoščljivosti in zavidnosti. Ako je temu tako, se ni mogoče več izgovarjati, da se pri tem ni nič hudega mislilo, ker človek, ki iz nevoščljivosti opravlja ali obrekuje, vé, kaj da dela, in vé, kaj govori. V mnenju, da bo njena veljava pri ljudeh tem manjša, čim več veljajo tovarišice, se posluži dekle ostudnega sredstva opravljanja in obrekovanja, da pripravi druge zopet ob veljavo. Vsaka priložnost in vsaka prilika ji je dobra in nobena ni preslaba njej, katero navdaja nevoščljivost. Kakor hitro se katera v katerikoli stvari pregreši, takoj jo bo zapazila nevoščljivka, mirovala pa toliko časa ne bo, dokler ne bo — kakor strupena kača — razlila vsega svojega strupa opravljalivosti in nevoščljivosti. In kako hitro se bo v takih slučajih pregrešila tudi zoper resnico. Na ta način postane ono, kar je bilo pred par urami še majhno kakor mušica, v kratkem času veliko kakor slon ali kamela. Saj je opravljalivost skoraj vedno združena z obrekljivostjo. Le pohvali n. pr. v pričujočnosti nevoščljivke druge tovarišice, ne da bi pohvalila tudi nje, kaj se bo zgodilo? Ali ti ne bo hotela verjeti, ali pa, ako bo sicer primorana verjeti, bo skušala dobremu, katero druge delajo, slabe namene podtikati. Odgovorila ti bo navadno, to je pač resnica, ob enem pa bo s svojo grajo podrla vse to, kar si ti s svojo pohvalo povedala.

Ali ste opravljalivost in obrekovanje velik greh? Gotovo ste smrten greh vselej tedaj, kadar se gre za dobro ime bližnjega, ali kadar škoduje znatno bodisi na premoženju ali kateri drugi reči svojemu bližnjiku. Le poslušajmo sv. Duha, ko pravi: *Obrekovalec je ljudem gnjusoba.* (Preg. 24, 9.) *Ne druží se s obrekovalci, zakaj njih poguba naglo pride.* (Preg. 24, 21.) Dá, modri Sirah imenuje obrekovanje *hujše kakor smrt*. Zato nas pa opominja sveti Duh in pravi: *Odpravi od sebe hudobna usta in opravljive ustnice naj bodo daleč od tebe.* (Preg. 4, 24.) In res, daleč proč od nas naj bodo opravljive ustnice, ker te greše zoper glavne čednosti, zoper ljubezen in zoper pravičnost.

Izrečno in jasno zapoved nam je dal Gospod Bog, in sicer zapoved, da moramo ljubiti svojega bližnjega, kakor samega sebe. Vprašam pa vas, krščanska dekleta, je-li to mar ljubezen, ako spravimo vse to v javnost, kar utegne bližnjega osramotiti in mu škodovati na dobrem imenu? — Vprašam te,

krščansko dekle, ali boš ti mar vesela, ako zveš, da se je o tebi slabo govorilo? Ali boš mar ti one štela med svoje prijateljice, nje, ki te opravljajo in obrekujejo?

Opravljivka in obrekovalka pa ne greši le zoper ljubezen, katero je dolžna svojemu bližnjemu, marveč tudi zoper pravičnost, ker krati najdragocenejše, kar ima človek — dobro ime. Sveto pismo pravi: *Dobro ime je boljši kakor obilno bogastvo.* (Preg. 22, 1.) Kratiti tedaj dobro ime svojemu bližnjemu, je večje hudo, kakor krasti mu pozemeljsko imetje. — Vprašam vas, krščanska dekleta, ali bi ve pustile, da bi kdo v vaši pričujočnosti tudi najmanjšo reč vzel, katerega ni vaša? Ne, tega bi ve ne pripustile, ker hočete biti poštene, ker nikdar nočete molčati k grehu. Pa, ako ste poštene gledé blaga, gledé denarja, zakaj pa niste še bolj poštene gledé onega, kar je več vredno, kakor srebro in zlato, zakaj niste poštene tudi gledé dobrega imena? Saj se skoraj vsak dan v vaši pričujočnosti krati čast in dobro ime tega ali onega, ki je vaš bližnji, in vendar za toliko hudobijo nimate svarilnih besedi, dà, vé celó tako govorjenje s tem podpirate, da pomagata ali pa vsaj rade poslušate in na ta način se delate sokrivi ostudne tatvine dobrega imena!

Pravičnost nam namreč ne vелеva le, da spoštujemo dobro ime svojega bližnjega, marveč ona nam tudi ukazuje, dobro ime svojega bližnjega varovati in braniti vselej, kadar je treba.

Ta ali ona izmej vas si morda misli, jaz ne govorim rada o bližnjem, vendar pa ne morem ubraniti, da bi takih reči ne poslušala. Res je tu in tam težko ubraniti se, vendar ubraniti se moraš. In ako se že ne moreš ubraniti, da bi takih pogovorov ne slišala, se vsaj ubrani, da takih pogovorov ne boš poslušala! — Ti poslušáš take pogovore, ako z raznovrstnimi vprašanji na-nje nape-ljuješ, ako spodbujaš k opravljanju in obrekovanju s tem, da se pri takih pogovorih zadovoljno smehljaš in slednjič, ako imaš, namesto da bi jih zabranila, nad njimi celó svoje veselje. V prvem slučaju si podobna njemu, ki ogenj napravlja; v drugem njemu, ki ogenj piha, in v tretjem si podobna onemu, ki se pri ognju greje, namesto da bi ga gasil.

Kar pa dela obrekovanje in opravljanje prav posebno hudo, je to, da se táko težko, dà skoraj nemogoče popravi. Beseda enkrat izgovorjena, se ne vrne več.

Stara basen nam pripoveduje, da so skupno nekoč popotovali voda, ogenj in dobro ime. Ker so se pa bali, da utegnejo naleteti

na okoliščine, katere jih bodo silile ločiti se eden od drugega, se začnejo mej seboj pogovarjati, na katerih znamenjih se bodo spoznali in zopet našli. Voda pravi: »Dobila me bota tam, kjer je bičevje.« »Jaz bom pa tam«, pravi ogenj, »kjer bote zapazili dim.« Dobro ime pa pravi: »Držite se me zvesto, zakaj ako se enkrat zgubim, ne vrnem se več.«

Sveti Filip Nerij je naložil za pokoro opravljivki, da naj nese pernico na vrh zvonika, tam naj jo odveže in perje naj strese. Opravljivka uboga in pové spovedniku, da je pokoro opravila. Sveti Filip ji pa reče: »Pokoro si le na pol opravila, treba je še, da zdaj isto perje zopet nabereš v pernico.« Opravljivka odgovori: »To, o duhovni oče, je nemogoče!« »Dà«, pravi sveti Filip, »prav tako nemogoče, kakor je nemogoče popolnoma popraviti škodo na dobrem imenu onemu, kateremu si jo naredila.«

Dà, na dobrem imenu storjeno škodo popraviti je težko. Ti si n. pr. opravljala, tedaj ne moreš reči, da si lagala, ker si prav za prav resnico govorila, katere bi seveda ne smela govoriti. Ti si obrekovala, tedaj moraš reči, da si lagala, da si preveč povedala; in to storiti je težko, ker ti nasprotuje samoljubje. In vendar moraš popraviti škodo, ako hočeš zadobiti odpuščenje. In koliko spovedi je prav zavoljo tega neveljavnih, in koliko obhajil je božjehopnih! Kako površno se teh grehov ljudje spovedujejo, ker se obtožijo teh reči kakor malenkosti in mislijo, da so že zadosti storili, ako so se sploh obtožili, kar nič pa se ne zmenijo za to, da bi popravili storjeno škodo.

Ako si tedaj obrekovala, moraš povedati, da si lagala, zlasti kadar se gre za važne reči. Ako si pa opravljala, moraš škodo popraviti s tem, da odslej o oni osebi, katero si opravljala, le dobro govoriš, zlasti v pričujočnosti onih, kateri so poslušali tvoje opravljanje.

Krščanska dekleta, pazite tedaj vedno na svoj jezik in varujte se opravljanja in obrekovanja, pregreh, katere so dandanašnji žalibog vsakdanje postale. Opravlja in obrekuje se pri delu, pri zabavah, na izprehodih, na poti v cerkev in iz cerkve. Pustite hudobna, malovredna dekleta, naj se one pikajo in grizejo mej seboj! Ve pa, ki ste Marijine hčere in neveste Jezusove, ve pa ljubite svojega bližnjega, kakor same sebe! Govorite vedno o drugih tako, kakor želite, da bi drugi o vas govorili, in nikdar ne govorite v odsotnosti kacega človeka to, česar bi se v njegovi pričujočnosti ne upale govoriti. Zato nas pa tako lepo opominja sveti Peter (I. 4, 8.): *Pred vsem pa imejte vedno ljubezen med seboj; ker ljubezen pokrije obilnost grehov*, t. j. ljubezen je vedno pripravljena odpuščati napake, naj jih bo še toliko in toliko. Sveti Pavel pa

pravi: *Ljubezen ne misli hudega* (I. Kor. 13, 5.). Ljubezen tedaj nič hudega ne misli, še manj pa kaj hudega govori.

Tu in tam vas kdo vpraša o tej ali oni, katere hvaliti ne morete, — kaj bote počele? Akoravno ste prepričane o slabem obnašanju te ali one osebe, vendar skrbite za njih dobro ime! Posnemajte matere, katere so primorane govoriti o napakah svojih otrok. Saj je ljubezen iznajdljiva. — Ako ima mati pohabljeno hčer, bo rekla, da je nekoliko poškodovana; ako je hči lahko-miselna, jezljiva, bo mati rekla, hči je živahna, odločna.

Ni pa zadosti, da ne govorite kaj slabega o bližnjem, marveč skrbeti morate po svojih močeh tudi za to, da drugi v vaši pričujočnosti ne bodo opravljali ali celó obrekovali. To se bo pa zgodilo tako-le: Ako opravlja ali obrekuje kaka oseba, katera je več kakor ti, molči ali pa odgovarjaj le, kar moraš. Ako ta oseba še ne zapazi, da ti je njeno govorjenje zoprno, pokaži še s svojim obrazom ali s svojim vedenjem, da se ne strinjaš z njenim govorjenjem. *Sever* — pravi sveti Duh — *dež odžene, in temen obraz opravlja jezik.* (Preg. 25, 23.) Kadar pa obrekuje ali pa opravlja oseba vam enaka, prosi jo prijazno naj neha. Ako se pa bojiš, da bi jo s tem žalila, zagovarjaj obrekovano osebo, kolikor mogoče, ali še bolje, napelji pogovor na kaj družega. »Ako vidiš« — piše pobožni Rodriguez — »da napada zdivjani bik človeka, vrzi pred besno žival kako cunjo, da ga s tem zmotiš in njegovo jezo na to cunjo zavrneš.« — Ako je pa oseba, ki opravlja ali obrekuje, manj kot ti, zavrni jo z vso odločnostjo in reci: »Molči, jaz ne poslušam rada opravljanja in obrekovanja!«

Ako se bote, krščanska dekleta, vedno tako-le obnašale, ako bote vedno tako ravnale, si ne bote le miru z Bogom in same s seboj v svojih srcih ohranile, marveč pridobile si bote tudi spoštovanje in zaupanje svojega bližnjega, in prav posebno ljubezen svoje nebeške Matere. Amen.

P. Engelbert Pollak.

Pogled na slovstvo.

A.

1. *Sveto leto* 1901. Molitve za odpustek svetega leta. Sestavil in na svetlo dal Andrej Zamejic, stolni dekan. V Ljubljani. Tisek Katoliške tiskarne. Str. 56. Cena 35 h. — Poleg mašnih, spovednih in obhajilnih molitev obsega knjiga jako primerno zbrane molitve za obiskovanja štirih cerkv.

Za vsako cerkev je v knjigi sestavljena skupina molitev, ki ima tri dele, namreč spokorne molitve, molitve po namenu sv. Očeta in litanije. Spokorne molitve so vzete iz psalmov. V knjigi so natisnjene tudi vse štiri za javne pobožnosti dovoljene litanije. Knjiga je torej jako primerna za skupno molitev pri procesijah v svetem letu. Pa tudi posamezni verniki se je bodo pri obiskovanju cerkvâ prav s pridom posluževali.

2. Obljube presv. Srca Jezusovega. Ta naslov ima lična knjižica, ki jo je izdala tiskarna sv. Cirila v Mariboru za častilce presv. Jezusovega Srca. Knjižica ima na prvi strani lepo, fotografično podobo presv. Srca. V prvem oddelku spisa samega beremo zgodovino in pomen pobožnosti do presv. Jezusovega Srca. Nato so opisane in razložene obljube, katere je dal Zveličar vsem, ki bodo častili njegovo sv. Srce. Obljube so pojasnjene z opombami, ki opozarjajo na njih znamenitost za sedanje, resne čase. Drugi del knjižice obsega razne molitve v čast presv. Srcu, namreč kratko devetdnevnicu, litanije in zadostilne prošnje ter molitve. Knjižica, ki ima 24 strani, je jako priključljiva tudi po vnanji obliki in primerna tudi za darila otrokom. Posamezni izvodi se dobivajo po 10 h (s poštino 14 h), 100 izvodov skupaj stane 8 K s poštino vred.

B.

1. Kurzgefasster Commentar zum Evangelium des hl. Matthaeus mit Ausschluss der Leidensgeschichte. Von Praelat Dr. Franz X. Pölzl, k. k. Hofrath, o. ö. Professor der Theologie an der k. k. Universität in Wien. Zweite, völlig umgearbeitete und erweiterte Auflage. Mit Approbation des fürsterzbischöflichen Ordinariates in Wien. Graz, Styria. 1900. K 6'60. — Bivši graški, sedaj dunajski vseučiliški profesor, dvorni svétnik in prelat dr. Pölzl je izdal kratke komentarje v vse štiri evangeliste, pa poseben, precej obširen komentar za zgodovino trpljenja in poveljanja Gospodovega. Prva izdaja komentarja v evangelij sv. Matevža je izšla že l. 1880. Namenjena je bila kot učna knjiga zlasti bogoslovcem na učiliščih z nemškim učnim jezikom. Način razlaganja je prav podoben načinu v drugih, šoli namenjenih komentarjih, n. pr. Klofutarjevih. — Po istih načelih, kakor komentar v sv. Matevža, je izdal prof. Pölzl leta 1882. komentar v sv. Janeza in l. 1887. v sv. Lukeža. Leta 1892. pa je razložil po sinoptičnem ali harmonističnem načinu trpljenje in poveljanje Jezusovo (Leidens- und Verklärungsgeschichte Jesu Christi). V predgovoru te knjige obeta, da hoče razložiti vse življenje Jezusovo na sinoptičen ali harmonističen način. Te obljube marljivi gospod učenjak sicer še ni mogel izpolniti, pač pa je že l. 1893. izdal komentar evangelija sv. Marka, ki se v marsičem loči od pisateljevih komentarjev drugih treh evangelistov. Zlasti je razlaga v tem komentarju popolnejša in preglednejša, ker se ozira vedno na bližnji in daljnji kontekst. Pred vsako perikopo ima natančno nemško prestavo, pa kritične, jezikovne ter zgodovinske in starozitnostne opomnje. — Na ta način je sedaj izpopolnjen tudi komentar v evangelij sv. Matevža, le s tem razločkom, da je gospod pisatelj izpusil prestavo ter kritične, jezikovne in zgodovinsko-arheološke opomnje potisnil pod érto. Pomnožena je druga izdaja za šest tiskovnih pol in le malo mest je, ki bi ne bila predelana. — Dasi je komentar v prvi vrsti namenjen bogoslovcem, se ga bodo s pridom posluževali pa tudi gg. dušni pastirji in pridigarji. Tem bo zlasti dobro služilo popolno „stvarno kazalo“, ki je dostavljeno komentarju.

Dr. J. L.

2. Der Jubiläums-Beichtvater. Von Augustin Arndt S. J. Mit oberhirtlicher Genehmigung. 1901. Založil Fr. Pustet. 16°. Str. 32. Cena 24 h. — V obliki vprašanj in odgovorov pojasnjuje učeni gospod pisatelj v tem delcu vse, kar je treba vedeti dušnemu pastirju in spovedniku gledé svetega leta. Ni ga skoraj dvoma ali težkoč, katere bi ne pojasnila knjižica.